

opinia veche

● Anul XL ● 2012 ● 7 - 13 mai 2012 ● Nr. 429 ● IAȘI ● GRATUIT ● 5000 de exemplare

Mi-a trebuit destul de mult timp ca să mă simt bine cu mine însumi

interviu cu psihologul
Ion Dafinoiu

● eu nu-i învinovățesc pe cei care au partizanat cu sistemul

paginile 8 – 9

EDITORIAL

Carantină pentru toți copiii țării

Învățământul este pepiniera tuturor proiectelor esuate. Este oglinda unei societăți civile care și-a ieșit din toate balamalele și care este trântită de pământ, odată cu ascensiunea sau căderea oricărei mișcări din agora jucate de păpuși umane manevrate cu fire de undiță de către actorii politici. Este o reflexie tristă a unei țări care se țiră cu greu și care-și este sieși o prea mare povară. Ultimii 22 de ani și cei 16 miniștri ai educației, purtători de aproximativ cam tot atâtea reforme, au reușit să crîmpotească un sistem deja de-ajuns de șubred și fragil în sine prin raportarea la tipul de „public” căruia i se adresează. Prea multe experimente s-au făcut pe acești oameni-bureți, elevi și studenți, căror nu le-am dat să absoarbă decât zeama otetită a încăierărilor politice.

Nimic nu a avut învățământul românesc de câștigat în acești ani de democrație cînd forțată, cînd mascată. Sistemul e mai puțin comunist, dar e prost, împănă ca o pasăre fără carne pe oase, numai de picanterii scandalurilor, care numai interesele elevilor și studenților nu le-au avut în vedere. Mereu frămîntările de pe arenele publice, sociale și politice s-au resimțit mai abtîr în învățămînt, sub formă de schimbări intempestive sau greve, care au relativizat foarte mult reperele intelectuale, dar și fibrele morale ale acelora aflați în plin proces de formare.

Cînd orice cădere de regim presupune eliminarea fără tăgadă a oricăror măsuri anterioare, cum să ne mai mirăm că ai noștri copii ne șterg nouă, părinți sau profesori, un dos simbolic de palmă de fiecare dată cînd se lasă prinși în mreje noi ori păcăliți de anturaj? Cînd oamenii care se asociază – cel puțin la nivel formal – cu imaginea învățămîntului românesc sînt purtătorii acuzațiilor de plagiat, minciună, înșelăciune, lipsă de cultură și/ sau corupție, cum să le mai spunem noi copiilor noștri că a copia, a minți și a fura sînt cele mai grave păcate omenești?

Schimbarea de regim politic din România, marcată prin desemnarea social democratului Victor Ponta la șefia Guvernului, a adus odată cu noile propuneri de miniștri un nou focar de infecție pentru învățămîntul aflat deja în carantină. Un ministru rector de universitate privată, acuzat de plagiat, cu un CV fals, asezonat cu greșeli de gramatică, pe numele său, Corina Dumitrescu. Un ministru care credea că „scorul de influență” al unei reviste internaționale poate fi crescut precum cozonacii – cu mai multă drojdie – și care asigură că va augmenta calitatea în învățămînt prin scăderea standardelor pentru ocuparea posturilor didactice. Din fericire însă nu a supraviețuit atacurilor presei și opiniei publice în lumina reflectoarelor decît cîteva zile, pentru a face loc unui nou personaj – să nu-i spunem obscur, ci doar „necunoscut” – Ioan Mang, care vrea să organizeze bacalaureatul diferențiat, pe trei niveluri, după „posibilități”.

Pe terenul acesta de răzgîndiri nesfîrșite și de suprapuneri forțate nu avem cum să pășim elegant, ca formatori, pe tocuri, fără să ne rupem gîtul unii celorlalți. Așa că nu avem de ales decît să ne băgăm picioarele și să ne trimitem copiii departe de aici. Unde educația este religia oficială și nimeni nu intră în altarul ei de cîte ori poartă cu bocancii sau fără a-și șterge picioarele la intrare. Nu de alta, dar pe urmă mi-e că ne pierdem orice Dumnezeu.

Laura PĂULEȚ

Miniștrii trec, reformele învățămîntului românesc rămîn

● în ultimii 22 de ani au fost numiți în funcție 16 demnitari ● în această perioadă prin universități au trecut și propuneri care ori n-au contribuit cu nimic la calitatea procesului educațional ori au bulversat întreg sistemul

pagina 5

Ultimii patru conducători ai Ministerului Educației: Ioan Mang (propus de către premierul desemnat, Victor Ponta), Cătălin Baba, Daniel Funeriu și Cristian Adomniței

REPORTAJ

Ultima împărtășanie

În lipsa unui pastor, Mînăstirea Tanacu își exorcizează trecutul

La Tanacu, lumea trăiește într-o sacralitate scăldată în misticism. Deși au trecut ani de cînd părintele Daniel Corogeanu a fost închis, oamenii încă mai bat, spășiți, drumul de pe buza pădurii spre poarta lăcașului de cult, așteptîndu-se să-l găsească acolo pe călugărul cu barba roșie atîrnîndu-i pînă la țărîna. În satele dimprejurul mînăstirii Tanacu sînt femei și bărbați pe care îi leagă de lăcaș mai mult decît rugăciunile de duminică. Sînt cei care au fost acolo de cînd a început să se scrie istoria locului și care au cărat lemnele, lutul și balega care țin și astăzi împreună pereții paraclisului. „Dacă ar veni mîine, pe brînci m-aș țîrî și tot m-aș duce să-l văd”, spune cu vocea tremurată Aneta Dărăscu. Pe părintele care alunga dracii și boala din oameni l-au găsit în mijlocul cîmpului, în fața unei icoane și cu un acoperiș încropit deasupra capului prin care, pe alocuri, trecea soarele. „Veniți și ajutați-mă să fac o mînăstire”, le-a spus acesta. Și au venit, de atunci, în fiecare duminică, de aproape zece ani de zile.

paginile 10 -11

Actualitate

Regele Mihai, Doctor Honoris Causa al Universității „Cuza”

● ceremonia se va desfășura marți, 8 mai, la Palatul Elisabeta din București, la reședința de stat a familiei regale

pagina 3

Incognito

Festivalul corzilor întinse la maxim

● cu prilejul celei de-a XI-a ediții a FEstudIS-ului ne-am aruncat, cu ochii închiși, de pe ultimul etaj al Casei de Cultură

● tramvaiul de epocă s-a burzuit de voie bună

pagina 4

Tabletă

De cine atîrnă vechile speranțe

● pînă să-și dea seama oamenii că nici cu cei noi nu merge treaba, vor trece ani „buni”

● ne lepădăm de conducător și alergăm panicați izbindu-ne unii de alții

pagina 6

Dezbatere

Guvernul se schimbă, năravul ba

● despre Cabinetul Ponta au comentat jurnaliștii Cristian Tudor Popescu, Costi Rogozanu și Cristian Pîrvulescu

pagina 13

opinia veche

este editată de studenți ai Departamentului de Jurnalism și Științe ale Comunicării și se adresează exclusiv mediului academic.

În coloană,
adunarea

În Tudor au început recrutările

Asociația „TEACH ING”, în parteneriat cu **Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași (UTI)**, a desfășurat în perioada 3-4 mai un târg de prezentare al facultăților și a ofertei educaționale pentru elevii din anii terminali, sub numele de „Infopolitehnica”. Pe parcursul celor două zile, acestea au avut un stand propriu de prezentare în cadrul căruia au participat cu diverse materiale de promovare.

La eveniment au participat nouă dintre cele 11 facultăți ale **Politehnicii** și aproximativ 1000 de elevi din județele **Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui**, care au avut ocazia să afle mai multe detalii despre oportunitățile oferite de o carieră în domeniul tehnic. „Ne-am gândit că, prin intermediul acestui târg, elevii din Moldova vor avea șansa de a discuta față în față cu reprezentanții facultăților și vor putea compara oferta educațională a acestora în scopul de a-și alege o facultate pe care chiar își doresc să o urmeze”, a declarat **Petru Arcana**, coordonatorul proiectului.

În cadrul acțiunii elevii au asistat la seminarul „Managementul carierei”, au participat la un concurs-tombolă și și-au testat aptitudinile printr-un test psihologic. „Infopolitehnica” a fost promovat în 50 de licee din **Moldova** prin cataloage, afișe promotionale și prin intermediul partenerilor media.

Iulian BÎRZOI
Mădălina OLARIU

De pe Splai, direct în finală

Sîmbătă, 4 mai, în holul **Facultății de Chimie Industrială a Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași**, s-a disputat finala regională a celei de-a patra ediții a concursului european **Ebec (European BEST Engineering Competition)**. Acesta a fost desfășurat pe două ramuri: **Case Study** și **Team Design**, la prima categorie ieșind câștigătoare echipa din **Timișoara** iar cea de-a doua, echipa din **Cluj Napoca**. Pe lângă acestea, la competiție s-au mai înscris grupe de cîte patru studenți din **Iași, Brașov și Chișinău**.

În cadrul acestei întreceri, tinerii au avut ocazia să-și pună în practică atât abilitățile tehnice cît și calitățile personale. „Ce presupun aceste competiții? În cazul celei de Case Study, echipele de studenți trebuie să își construiască un plan. De obicei, li se dă o situație problematică, pe care ei trebuie să o rezolve. Sînt anumite specificații în funcție de tema pe care o aleg organizatorii”, a declarat **Alice Puricică**, coordonator **BEST Timișoara**. Aceasta a mai precizat că în cazul probelor de la **Team Design** accentul se pune mai mult pe latura practică. Echipele au primit materiale „mai puțin conformiste să spunem așa și niște unelte, pe care ei le pot folosi. Nu au voie să încorporeze acele unelte în design-ul lor și li se cere să creeze un dispozitiv care să îndeplinească anumite funcții. Toate acestea sînt evaluate” a explicat **Alice Puricică**.

Echipele câștigătoare vor merge mai departe în finala de la **Zagreb** din perioada 1-8 august.

Iulian BÎRZOI

100 de ani, 100 de personalități

Agronomia ieșeană împlinește un secol de existență

● săptămîna aceasta, între 10-13 mai, va avea loc competiția națională „Agronomiada”, găzduită de **USAMV București**

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași (USAMV) sărbătorește în acest an universitar împlinirea a 100 de ani de învățămînt superior agronomic la **Iași**. Seria evenimentelor festive a fost deschisă pe 26 aprilie prin cea de-a 55-a ediție a **Simpozionului științific internațional „Zootehnie modernă, factor al dezvoltării durabile”**, ce s-a desfășurat pe parcursul a două zile, cu participarea filialei ieșene a **Academiei de Științe Agricole și Silvici** și a **Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică**. Săptămîna aceasta, între

10-13 mai, va avea loc competiția națională „Agronomiada”, găzduită de **Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară București**, la care vor participa și studenții ai **USAMV din Iași**.

De asemenea, **Facultatea de Horticultură a USAMV Iași** va organiza, în perioada 24 – 26 mai, ediția cu numărul 58 a **Simpozionului științific internațional „Știință, calitate, diversitate și armonie”**. Evenimentul va fi susținut de **Societatea Română a Horticultorilor**, precum și de **Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale** și va face parte tot din manifestările dedicate

Profesorii stau aliniați, așteptîndu-și notele
și verdictul din partea studenților

Profesorii tari se întrec în sălile Medicinei

● pe 13 mai se vor desfășura o serie de conferințe și dezbateri pe tema învățămîntului centrat pe student

În perioada 11 – 13 mai va avea loc la **Iași** cea de a cincea ediție a „Galei Profesorului Bologna”, eveniment în cadrul căruia li se va acorda distincția de „Profesor Bologna” unui număr de 80 – 100 de cadre didactice din toată țara. Premiera va avea loc sîmbătă, 12 mai, de la ora 18.00, în sala **Aula Magna „Mihai Eminescu” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași**. „În acest an au fost înscrise aproximativ 620 de «profi tari», dintre care 60-70 sînt cadre didactice de la universitățile ieșene. Vor primi distincția noastră profesorii care au interacționat cu studenții și s-au implicat în proiectele acestora de la facultățile unde predau. Noi am spus că nu este de ajuns ca un cadru universitar să vină și să ne predea de pe niște slide-uri, ci mai important este felul în care el ne comu-

nică acele informații”, a declarat **Fawzia Sha’at**, responsabilul PR al „Galei Profesorului Bologna”.

Pe 13 mai, începînd cu ora 09.00, se vor desfășura în amfiteatrul „Emil Palade” al **Facultății de Farmacie de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași** o serie de conferințe și dezbateri pe tema învățămîntului centrat pe student, la care vor participa atît studenți cît și profesori. Organizatorii evenimentului din acest an sînt: **Liga Studenților Economisti, Societatea Studenților Mediciniști din Iași, Societatea Studenților Farmaciști Iași și Liga Studenților Electroniști**, aflați sub egida **Alianței Naționale a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR)**.

Primele cadre didactice care au primit titlul de „Profesor Bologna” au fost cei reuniți la „Gala Profesorului Bologna” de la **Sibiu** din 2007. Anul trecut, 102 de dascăli au fost premiați la **Cluj-Napoca** în cadrul celei de a patra ediții a galei, dintre aceștia șapte fiind profesori ieșeni.

Laura-Elena BEJINARIU

Fațada universității a fost complet remodelată,
lucrările fiind terminate anul trecut

împlinirii a 100 de ani de învățămînt universitar agronomic. „Vor avea loc evenimente pînă în toamnă, în octombrie, cînd vom organiza, timp de o săptămîna, cel de-al patrulea eveniment științific major, organizat de **Facultatea de Agricultură**. Este și cel mai important pentru că această specializare este, de altfel, patroana învățămîntului agronomic”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Vîntu**, rector al **USAMV Iași**.

Simpozionul internațional „100 de ani de învățămînt superior agronomic la Iași”, desfășurat în perioada 23 – 25 octombrie, va fi organizat sub patronajul **Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului** și al **Consiliului Național al Cercetării Științifice din Învățămîntul Superior** și se înscrie în cadrul evenimentelor desfășurate sub egida „Anul Centenarului”.

Anca TOMA

Aurora Liiceanu susține o conferință în Copou

● la manifestare va participa și prof. univ. dr. **Adrian Neculau**, care va prezenta ultimul roman al scriitoarei

Luni, 7 mai, de la ora 12.00, psihologul **Aurora Liiceanu** va susține conferința „Lumea ca spectacol – îngrijorările unora și nepăsarea multora” în sala **Aula Magna „Mihai Eminescu” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** din **Iași**. Evenimentul este organizat în cadrul proiectului „Conferințele UAIC 2012”.

La această manifestare va participa și prof. univ. dr. **Adrian Neculau** de la **Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației** de la **UAIC**, care va prezenta cel mai recent volum, „Cuvinte încrucișate”, publicat de **Aurora Liiceanu** la **Editura Polirom**. De asemenea, alături de cei doi, va fi prezent și **Adrian Șerban**, directorul editorial al editurii. „Evenimentele desfășurate în cadrul proiectului «Conferințele UAIC 2012» se structurează în jurul unor mari personalități, a unor invitați care au o consistență intelectuală, au foarte

multe informații de oferit și putem să-i avem ca modele. **Aurora Liiceanu**, pe lângă faptul că este un psiholog reputat, mai este și o scriitoare de succes, care face o psihologie pe înțelesul tuturor”, a declarat **Lidia Bourceanu**, responsabil de eveniment de la **Departamentul MEDIA** al **UAIC**.

Proiectul „Conferințele UAIC” a fost avizat în 2009, iar în cadrul acestuia au conferențiat: pe 25 februarie 2011 – **Uca Marinescu**, prima româncă ce a ajuns în **Antarctica**, i-au urmat **Dan C. Mihăilescu, Victor Rebengiuc și Stere Gulea**. Pe 16 mai 2011, **Cătălin Ștefănescu** a ținut la **UAIC** conferința „Despre tezaurizarea culturii”, iar pe 4 aprilie, istoricul **Lucian Boia** a vorbit despre „Elita intelectuală românească între anii 1930 și 1950”.

Laura-Elena BEJINARIU

Aurora Liiceanu face „psihologia pe înțelesul tuturor”

Expediție pe vârful Casei de Cultură

Nu sîntem neapărat amatori de senzații tari și nici profesioniști în ale trasului cu arcul, însă cu prilejul celei de-a XI-a ediții a FEstudIS-ului am scăpat de inhibiții și am mers direct la țintă. Ne-am aruncat fără rațiune, cu ochii închiși, de pe ultimul etaj al Casei de Cultură. N-am fost curajoși, doar ne-a zgîlțit cam tare tramvaiul de epocă AEG-1900 ce s-a burzului, anume pentru studenți, nu de bătrînețe, ci de voie bună.

Festivalul corzilor întinse la maximum

- domnii și domnițele de la Politehnică salutau într-un fel amuzant orice trecător de pe stradă
- fiecare participant trage cîte trei săgeți, o dată de acomodare, apoi de două ori „de efect”

Ochi de șoim și dibăcie îndoielnică

- facem pauze, mai ales cînd săgețile se rătăcesc prin iarba înaltă din spatele țintelor

În spațiul verde dintre **Rectoratul Politehnicii** și **Facultatea de Chimie** o mică suprafață de iarbă cosită își pierde culoarea aproape instantaneu, sub soarele puternic și toropeala parcă adunată de pe o zi pe alta. E aproape de miezul zilei, cîțiva membri ai asociației de la **Mecanică** așteaptă la umbră dubița care trebuie să aducă țintele de la tir cu arcul. Atunci cînd aceasta sosește durează cîteva minute pînă sînt instalate, mai trebuie doar să începem concursul. Însă îndrumătorul aruncă scurt o instrucțiune către ei, „așteptăm să vină masa și scaunele, parcă trebuia să facem treaba profesionist” și îi pune să facă un tabel pentru înscrieri.

Sînt aduse și acestea din urmă și așezate lîngă copac, la umbră. **Antrenorul de la Clubul Sportiv Municipal din Iași**, domnul **Alexandrescu** notează numele primilor participanți, pentru ca mai apoi să pregătească arcurile și, ca să se asigure că nu pătîm nimic, ne oferă instrucțiunile, scurt, una după alta. Îi dau un nume și sînt întrebat dacă am mai participat, „parcă a mai fost un Rares anul trecut” pare să-și amintească el.

Participi și nu câștigi

Apar tot mai mulți și pînă să înceapă primele trageri sînt notate vreo 20 de nume. Sînt al doilea, după **Alexandru**, care este îndrumat de antrenor, iar eu de instructorul tînăr. Sînt sfătuit să îndepărtez piciorul drept în lateral și să-l țin pe cel stîng în față. Primesc un arc, întind mîna stîngă, apoi trebuie să privesc ținta prin cercul mic. Îmi așază săgeata în arc, cu o pană în afară. „Cu degetele ții doar de coardă, dacă ții săgeata iese din arc. Acum trage mîna bine pînă sub bărbie”. Asta a fost ultima instrucțiune. Coarda plesnește liber și săgeata se înfige instantaneu în cer-

Noroc că arcul face toată treaba

uze, mai ales cînd săgețile se rătăcesc prin iarba înaltă din spatele țintelor. „În fiecare an pierd cîte 3-4 și costă cinci euro una”, spune maestrul. Pînă spre final, cel mai bun a fost **Alexandru**, cu 48 de puncte, după bărbatul „absolvent de teologie” care execută 51 de puncte, și fetița lui, **Alexandra**, 54. „Mai ușor învață copiii”, concluzionează antrenorul.

Georgel COSTIȚĂ

Încă un etaj pînă la Everest

- zîmbesc forțat la cameră pentru o poză ca amintire și mă arunc cu ochii închiși

Nici un munte nu ni s-a părut mai înalt decît acoperișul **Casei de Cultură a Studenților**. Stîncile abrupte și mușchii alunecoși crescuți parazitari pe pietre nu au fost nici pe departe atît de periculoase precum treptele care duc către ultimul etaj al clădirii din **Parcul Voievozilor**. Dar ne luăm totuși inimile în dinți și, strîngîndu-ne cu grijă lucrurile, ne facem curaj să cerem un bilet de ordine pentru rapel. „Aveți numărul 1”, îmi spune zîmbind pe ascuns **Iulia** și, cînd vede că o privesc cu o nedismulată teamă, adaugă șoptit: „adică ești prima, dar nu îți fă griji, înseamnă că scapi mai repede”.

Rapel printre îngerii

Printre hip-hoperii care desenează motociclete și heruvimi căzînd din cer pe planșele din parc, s-au adunat în cîteva minute alți 15 curajoși gata să cucerească ultimul etaj al **Casei de Cultură**. Cu toate astea, **Silviu**, unul dintre organizatori, e cam dezamăgit, „anul trecut la ora asta era o

coadă de aici, de jos, pînă spre acoperiș, atît de mulți s-au înscris”, spune oftînd băiatul pistruiat. Nu apuc să scot un cuvînt că prin stație **Silviu** deja primește acordul: „primele patru persoane pot să urce”. „Asta ți-e sfîrșitul”, mă avertizează rîzînd **Iulia**, „dar măcar ți-ai dat acordul”, adaugă arătîndu-mi foaia pe care am semnat-o cu jumătate de oră în urmă. Testamentul, i-aș spune eu.

Nu avem rucsac în spate și nici bocanci de munte, dar chiar și așa, urcăm în liniște scările pe care le-am călcat de atîtea ori, cu capetele în jos, pregătiți parcă pentru a ne îndeplini sentința. Ajunși pe acoperiș, îi privim tăcuți pe instructorii care verifică frînghiile și hamurile.

„Hai, cine e primul?”, strigă **Ernest**, unul dintre instructori. Țin strîns în mînă biletul pe care e scrisă cifra „1”, dar nu mă dau mișcată. Ceilalți fac un pas înapoi și **Ernest** mă ia vicios de mînă, „vei ajunge jos cît ai clipi”, încearcă el să mă încurajeze, dar simt cum sîngele mi-a fugit deja

din obraji. Îmi trag deloc grăbită hamurile în timp ce antrenorul agitat îmi pune o cască roșie pe cap și îmi arată mecanismul de funcționare a pîrghiei. „Uite, asta este un cric, îl tragi așa ca să cobori și înapoi ca să te oprești. Să nu îți fie frică, cineva te va aștepta jos”, îmi explică **Ernest** imitînd tăietura unui foarfece.

Mă uit pentru ultima oară la **Anda**, deja pregătită și ea pentru rapel, zîmbesc forțat la cameră pentru o poză ca amintire și mă arunc cu ochii închiși. „Lipește picioarele de zid, depărtează-le puțin și fă-ți balans”, strigă unul dintre antrenori. Mă uit în jos, unde o mulțime de oameni stă cu privirea ațintită asupra mea și înghit în sec – să fie cam patru etaje pînă acolo. Îmi lipesc privirea de zid și pînă nu simt bratele lui **Ionuț** prinse de mijlocul meu, nu mă uit în altă parte. „Gata, ai ajuns, așa-i că nu a fost greu?”, încearcă bărbatul să mă încurajeze.

Și cum spuneam, nici dacă aș fi escaladat **Everestul**, nu ar fi fost atît de dificil.

Cristina BABII

100 de ani pe șine

- nenea Gigi, vatmanul, a tras sfoara și a învîrțit cîrma, iar „zgîlțitorul” a pornit spre Universitate

Niciodată nu am nimerit într-un tramvai beat de atîta veselie. Cînd l-am văzut la colțul **Colegiului Național, AEG - 1900** se clătina, iar eu credeam că de bătrînețe. Însă, de îndată ce a oprit la **Rîpa Galbenă**, am înțeles că, dimpotrivă, era amestec de

tinerete, iar cheful îl atinsese și pe controlorul de serviciu. Deși se vedea că bătrînul era puțin amărît de zarva studenților, cînd a văzut că s-au strîns și alți călători pentru a urca **Copoul** cu tramvaiul de epocă, a sărit de pe scară, ne-a deschis porțile

elegant și ne-a invitat sus, „la o plimbare gratuită”. „Vagonul” a fost scos din halele **RATP**-ului de către **Liga Studenților Electroniști** și împreună cu el și hainele din secolul al XIX-lea din dulapurile colecționarilor au fost vînturate din **Baza 3** pînă la **Triumf**.

Un semafor nebun

Domnii și domnițele de la **Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi”** salutau într-un fel amuzant fiecare trecător de pe stradă cît să reușească să primească cîteva zîmbete chiar și de la cei mai îngîndurați oameni. La **Rîpa Galbenă** aproape că i-au furat de sub nas mîreasa unui înșurătel, însă noroc că nenea **Gigi**, vatmanul, a tras sfoara și a învîrțit cîrma, iar „zgîlțitorul” a pornit spre **Universitate**. Dar pînă acolo, la semaforul de lîngă **Academia Română**, cînd s-a dat roșu, tramvaiul s-a burzului. Cu un scrișnit scurt și o zdruncinătură puternică, vagonul s-a oprit pe mijlocul trecerii de pietoni, aruncîndu-ne cîteva centimetri mai în față. Nici nu am zis că nu am sărit de pe șine și că

Vagonul a fost scos din halele RATP de către studenții electroniști

Reacția în lanț a deciziilor

Ministrii trec, reformele învățământului românesc rămân

● cel mai scurt mandat a fost al lui Anton Anton, care a fost la conducere doar 72 de zile ● Ecaterina Andronescu a ocupat postul de două ori

După prăbușirea cabinetului Ungureanu pe 27 aprilie și anunțarea propunerilor pentru funcțiile de conducere ale ministerelor din guvernul Ponta, una din cele mai controversate numiri a fost aceea de la conducerea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS). Incompatibilitatea și scandalul diplomei de la «Universitatea Stanford» a Corinei Dumitrescu l-au făcut pe premierul Victor Ponta să-l propună pe Ioan Mang în funcția de ministru al Educației. Acesta va fi al 16-lea ministru al învățământului din ultimii 22 de ani, perioadă de schimbări majore în care, pe lângă sistemul Bologna, autonomie, acreditare sau finanțare pentru cercetare, prin universități au trecut și propuneri care ori n-au contribuit cu nimic la calitatea învățământului, ori, dimpotrivă, au bulversat întregul sistem.

Prima reformă însemnată a învățământului universitar românesc a fost cea din vremea ministrului **Andrei Marga**, care a avut un mandat de trei ani, început în 1997, pe parcursul căruia a acordat autonomie financiară și administrativă universităților. Venit din mediul academic clujean, acesta cunoștea în profunzime sistemul universitar, drept pentru care a propus și înființat **Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare (CNEAA)**. Deși inițial organismul a fost considerat nefolositor, de îndată ce universitățile private neacreditate au intrat pe piață și au împărțit numărul de studenți cu cele de stat, optica s-a schimbat. În același timp, **Andrei Marga** a propus organizarea studiilor postuniversitare de masterat și doctorat numai pentru instituții acreditate, restructurând programele de cercetare universitară. Începuturile sistemului **Bologna** în **România** sînt legate de mandatul său de ministru, acesta semnînd în 1999 „Declarația de la Bologna” care va duce la implementarea, șase ani mai târziu, a modelului în universități.

Între 2000 și 2003, **Ecaterina Andronescu** a fost cea care a preluat **Ministerul Educației**, începînd reformele din domeniul cercetării universitare. Ministrul a finanțat cu precădere cen-

trele de excelență științifică, înființînd nouă **Centre Regionale** în toată țara. La finalul anului 2003, o dată cu înlocuirea ministrului, doar centrul de la **Cluj** a continuat activitatea de cercetare primind finanțare printr-un proiect de pre-aderare la **Uniunea Europeană**. Măsurile luate de **Ecaterina Andronescu** nu și-au găsit continuitate în mandatul lui **Alexandru Athanasie**, care nu a făcut o prioritate din finanțarea cercetării universitare. Mai mult, de îndată ce **Mihail Hărdău** a fost numit în funcția de ministru, acesta a dat o **Hotărâre de Guvern** prin care **Centrul de excelență** de la **Cluj** se unea cu altele două și formau **Centrul Național de Curriculum și Evaluare**, și în același timp o lege care îl transforma în **Centru Național pentru Aptitudini Înalte**. În 2009, centrul de la **Cluj** a fost închis din lipsa fondurilor. La începutul anului 2000, ministrul **Ecaterina Andronescu** a propus aplicarea sistemului național al creditelor de studii transferabile, care permitea studenților recunoașterea cursurilor pe care le urmau la o altă facultate sau universitate din țară sau din străinătate. Însă problema finanțării instituțiilor de învățămînt superior, atît acreditate, cît și neacreditate, a luat-o în primire social-

democratul **Alexandru Athanasie**, ministru în perioada 2003-2004.

Acesta a continuat reformele kolegei sale de partid și a încercat o îmbunătățire a calității învățămîntului superior prin înființarea de consorții universitare. Acestea se defineau ca o uniune zonală a universităților publice și private. În 2004, cînd s-a analizat acest proiect de lege, **Consiliul Național al Recto- rilor** a considerat imposibilă o astfel de afiliere deoarece problema finanțării ar fi fost aceeași și nici o instituție de învățămînt superior nu ar fi dorit să-și schimbe numele. Deși legea a intrat în vigoare din acel an, nici pînă în clipa de față nu s-a creat vreun consorțiu universitar. Plecarea lui **Alexandru Athanasie** de la conducerea ministerului a fost cauzată de neacordarea a șase procente din **PIB** pentru educație de către guvernul **Tăriceanu**. La acel moment, ministrul a recunoscut că orice reformă ar fi cu neputință de realizat, spunînd că dacă nu primește finanțarea își dă demisia, lucru care s-a și întîmplat.

În noiembrie 2004, membrul **PDL** **Mircea Miclea** a preluat funcția de ministru al **Educației**, însă nu a rezistat la conducerea ministerului mai mult de opt luni. În tot acest timp, principalul obiectiv al mandatului său a fost creșterea calității în educație prin implementarea din anul universitar 2005-2006 a sistemului **Bologna**, care prevedea un ciclu de licență de trei ani și unul de master de doi ani. **Mircea Miclea** a modificat legislația studiilor post-universitare și a propus înființarea **Agenciei Naționale de Asigurare a Calității Învățămîntului**, fostul **CNEAA**, dar și o reformă a criteriilor de salarizare și de promovare a cadrelor didactice. Ministrul a hotărît în martie 2005 renunțarea la dubla specializare de la facultate, prin această măsură studenții înmatriculați în anul I la universitățile de stat fiind finanțati doar pentru o singură specializare. Dorindu-și un buget de 5% din **PIB** pentru educație, din care a obținut numai 3.7 procente, **Mircea Miclea** și-a dat demisia de onoare, fiind al doilea ministru al aceluiași guvern care pleacă din cauza lipsei de finanțare a educației.

Educația, un domeniu neproductiv

Tot în cadrul guvernului **Tăriceanu** a fost numit ministru al învățămîntului, începînd cu noiembrie 2005, pînă în martie 2007, **Mihail Hărdău**. Acesta a fost primul care a propus ierarhizarea universităților pe baza standardelor de calitate în cercetare, activitate științifică și predare. Cele mai bine cotate instituții de învățămînt superior primeau mai mulți bani de la minister, indiferent dacă aveau sau nu un număr mare de studenți înmatriculați. Pe de altă parte, în 2006, ministrul **Finanțelor** a făcut public un raport în care învățămîntul superior era tratat ca un „domeniu neproductiv”, universitățile fiind „prestatoare de servicii (educație)”, prin urmare, de aici trebuiau luate resurse și nu date. Insuficiența finanțării universitare a culminat cu boicotarea începutului de an școlar 2006-2007 de către profesori, ai căror lideri sindicali cereau majorarea salariilor cu 30% în fiecare an.

Reforma în învățămîntul superior

Prof. univ. dr. Ioan Mang, propunerea pentru Educație

a stat pe tușă în timpul mandatului lui **Cristian Adomniței**. Deși acesta a menționat inițial că „nu mai fac reforme în educație”, totuși a decis ca personalul didactic și de cercetare să se pensioneze la vîrsta de 65 de ani. Tot **Cristian Adomniței** a propus evaluarea profesorilor de către studenți ca modalitate de creștere a calității educației, urmînd ca rezultatele să fie făcute publice pe site-urile universităților. Ieseanul a fost demis, în octombrie 2008, cu două luni înainte de sfîrșitul mandatului, deoarece a votat legea de majorare cu 50% a salariilor cadrelor didactice, care, deși a trecut de **Parlament**, nu a fost aplicată.

Războiul Andronescu – Spiru Haret

Cel mai scurt mandat din istoria **MECTS** a fost al lui **Anton Anton**, care a fost la conducere doar 72 de zile. Deși fostul ministru **Andrei Marga** i-a cerut printr-o scrisoare deschisă reluarea reformei universitare și revenirea la dubla specializare în universități, scoasă în 2005 de **Mircea Miclea**, **Anton Anton** nu a reușit să realizeze nici una dintre propunerile făcute. În timpul ministerului său, premierul **Călin Popescu Tăriceanu** a anunțat că se vor majora salariile cadrelor didactice cu pînă la 28 de procente, lucrare ce nu s-a întîmplat și care a determinat revolta liderilor sindicali.

Aflat pentru a doua oară în funcția de ministru al **Educației**, din decembrie 2008 pînă în octombrie 2009, **Ecaterina Andronescu** și-a centrat politica de reforme ministeriale pe situația universităților private. Ea a plasat **Universitatea „Spiru Haret”** în afara legii, interzicîndu-i să mai înscrie studenți la forma de învățămînt la distanță. În timpul mandatului **Ecaterinei Andronescu**, fostul ministru **Mircea Miclea** a propus un proiect de lege prin care stăbilea sancțiuni severe celor care fabrică diplome, de la demiterea rectorului pînă la desființarea universității sau absorbția ei de către o altă care se înscrie în standardele de calitate. De asemenea, **Mircea Miclea** a propus ca **Senatul** universitar să fie ales de întreaga comunitate academică, într-un sistem de tip managerial, nu doar de cei care făceau parte deja din structurile de conducere așa cum se întîmpla în sistemul colegial. Totuși, **Ecaterina Andronescu** a văzut necesară o măsură de combatere a favoritismului academic, drept pentru care a decis că soții nu pot deține funcții de conducere în aceeași facultate.

Cu 20% mai mulți masteranzi

Singurul lucru prin care s-a remarcat ministrul **Emil Boc**, care a preluat conducerea **MECTS** între 2 octombrie și decembrie 2009, a fost legea prin care profesorii universitari erau obligați să iasă la pensie la vîrsta de 65 de ani. Însă, schimbarea **Legii Educației Na-**

ționale, promulgarea și publicarea ei în **Monitorul Oficial** s-a făcut în ianuarie 2011 de către **Daniel Funeriu**. Una dintre prevederile legii sale a fost cea a alegerii rectorilor și structurilor de conducere din mediul universitar de către întregul personal didactic și de cercetare. Dacă la alegerile universitare din 2008, studenților le era garantată prin **Carta Universității** puterea decizională, în noua lege a educației ministrul a specificat clar faptul că în **Senat** studenții vor fi reprezentați într-un procent de 25 %.

Daniel Funeriu a adus din nou în discuție crearea consorțiilor universitare, abrogată în mandatul **Athanasie**, propunîndu-le instituțiilor de învățămînt superior să se reorganizeze astfel pînă la sfîrșitul anului 2010. De asemenea, ministrul a realizat o altă clasificare a universităților românești. Rezultatele publicate de **Asociația Universităților Europene** au arătat că sînt 12 instituții de top încadrate în categoria universități de cercetare avansată și educației. Alte 15 instituții de învățămînt superior, împreună cu cele de artă și cele militare, alcătuiesc categoria universități de educație și cercetare științifică, iar restul sînt universități centrate pe educație. În anul universitar 2011-2012, instituțiile aflate în prima categorie au primit cu 20% mai multe locuri pentru programele de masterat și doctorat, celor ierarhizate în a doua clasă li s-a redus din locurile post-doctorale, iar cele din a treia categorie au primit doar 1.6% din locurile pentru doctorat.

În februarie 2012 guvernul **Boc** și-a înaintat demisia, iar în locul lui **Daniel Funeriu** a fost numit **Cătălin Babă**. Acesta s-a aflat doar 78 de zile la conducerea **MECTS**, timp în care a propus restructurarea ciclului universitar de licență, pentru a-i crește eficiența economică, finanțînd cu predilecție programele de studii clasificate pe primul nivel de calitate. În plus, de anul viitor, finanțarea universităților se va realiza pe bază de granturi, și acestea vor avea posibilitatea să stabilească numărul de studenți pe care îi acceptă la studiile de la ciclul de licență, în limita locurilor puse la dispoziție de către ministere. Pentru anul universitar 2012-2013 au fost propuse 45.887 granturi de studiu.

După propunerea **Corinei Dumitrescu**, pentru conducerea **Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului** a fost recomandat **Ioan Mang**. Acesta a spus pentru **Mediafax** că are ca prioritate în ministerul pe care-l va conduce organizarea bacalaureatului și examenului de admitere la facultate. Dacă vor fi continuate reformele existente sau se vor propune altele care să schimbe și mai mult sistemul educațional se va ști luni, 7 mai, dacă guvernul **Ponta** va obține votul de investitură din partea **Parlamentului**.

Laura ELENA BEJINARIU
Anca TOMA

Opinia veche – Nr. 429 – 7 - 13 mai 2012

Prof. univ. dr. Andrei Marga, unul dintre primii inițiatori ai reformelor sistemului de învățămînt

Vîntul moftului de schimbare

De cine atîrnă vechile speranțe

● pînă să-și dea oamenii seama că nici cu cei noi nu merge treaba, vor trece ani „buni” ● ne lepădăm de conducător, alergăm panicați, izbindu-ne unii de alții

Deși nu ne poate nimeni garanta împlinirea viselor ori trîinicia cărămizilor cu care le clădim, continuăm să credem că orice nou cîrlig de care ne agățăm e cel mai rezistent de pînă acum. Așa se înîmplă cu politicienii la care privim cu jînd, așteptînd de la fiecare binefaceri nou-nouțe, dar și cu firile noastre instabile, pe care le schimbăm ca pe cămăși.

De la mici la mare

● pe cît pariem că iar o să se bage placa cu „nu merge bine că ne-au lăsat țara săracă, au furat ăia dinainte tot”?

Piața Universității a cerut și **Pietei Universității** i s-a dat: **Guvern** nou-nout, de altă culoare și asezonat cu un ministru (propunere încă, în momentul în care scriu textul) al **Educației** care are a-

tita treabă cu învățămîntul cîta am eu cu speologia.

Dar nu contează, băieții buni care au ieșit la protest au spus că, în caz de ceva, revin, fac iarăși „revoluție” și îi dau jos

și pe noii netrebncici. Și tot așa, cu noi proteste pentru noi guverne și președinți pînă cînd o să fie bine.

Acum, nu trebuie să fii expert în psihologie și sociologie ca să-ți dai seama de cîteva chestii de simț comun:

1. La un al doilea protest vor ieși în stradă considerabil mai puțini oameni. Se pierde cheful și energia și lumea va avea iluzia că oricum ceva, ceva tot s-a schimbat de la primul.

2. Pînă să-și dea oamenii seama că nici cu cei noi de la conducere nu prea merge treaba, vor trece ani „buni”. Mă refer aici bineînțeles la mase, la cei care votează.

3. Pe cît pariem că iar o să se bage

placa cu „nu merge bine că ne-au lăsat țara săracă, au furat ăia dinainte tot”?

Să nu fiu înțeles greșit, nu sînt împotriva protestelor, ba chiar le susțin. A-tîta timp cît au o miză, un miez solid. De exemplu, în **Piața Unirii** din **Iași**, în fiecare seară după ora 6, se strîng între cinci și zece oameni de diverse vîrste și strigă „Jos Băsescu!” și alte de-astea. Pesemne sînt prea ocupați cu protestele ca să mai vadă ce se întîmplă pe la **București** și ce guverne „cinstite” se propun. **Mircea Badea** mai lipsește printre ei.

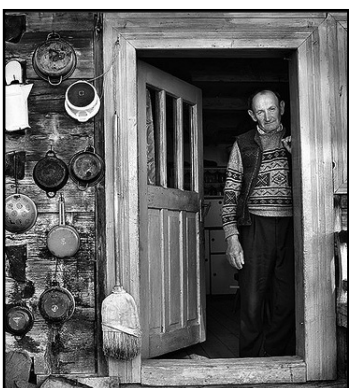
Să protestăm, deci, dar nu doar de dragul de a o face. Nu ca să-l vedem pe **Băsescu** afară din **Cotroceni** sau pe **Antonescu** mai devreme-n **Parlament**, ci ca să ne trezim (apropo de **Crin**) mai împăcați cu locul în care ne-am născut. Să protestăm cu capul și nu cu pumnul și piciorul, că multe nu prea ne-au mai rămas de făcut într-o țară de oameni sfîrșiți.

Ioan STOLERU

Un schelet stîlcit

● satele noastre nu sînt obișnuite nici cu cocioabe și nici cu case poleite

Dacă o casă se cunoaște după locuitorii săi, atunci și satul ar trebui să fie asemeni gospodarilor care-l îngrijesc. Numai că, în loc ca ulițele îm-

Gospodarii intrau smeriți pe uși mărunte

podobite de căscioare să se vadă precum un mozaic frumos, din tren, satele moldovenesti aduc cu un bîlci spart, în care scrîncioburile demonstrate sînt folosite pe post de paravan de ploaie. Din **Iași** pînă la **Suceava** îngrădite de cerdac și greblate pentru primăvară, sînt străjuite ori de vile roz

cu balustradă din aluminiu, ori de curți în care bălăriile au năvălit pe potecile odată bătute. Oamenii au plecat din țară, au lucrat un timp și cînd s-au întors au adus fotografii cu casele de acolo, pe care le-au și ridicat în **Lețcani**, **Costești**, **Proboți** și **Veresti**. În-să dacă în loc să-i pui melcului în spate cochilia lui din calcar, îi dai să ducă carapacea testosei, animalul nu o să supraviețuiască. Se va chinui la început, dar imediat o să se prăbusească.

La fel se întîmplă și cu satele noastre, care nu sînt obișnuite nici cu cocioabe și nici cu case poleite. Poate doar cei rămași, care nu au căutat schimbarea, mai sînt caracterizați de simț artistic fără să contravină regulilor după care gîndea nenea **Pălimaru** casa unei noi familii. Ceilalți în schimb, după ce termină de zidit, pleacă din nou, iar cînd revin aduc alte fotografii. Și atunci stîlcirile se adîncesc, iar în loc de un hol cochet, în care adesea musafirii erau primiți cu pîine și sare, acum bufetul ia locul ospitalității dinainte. Iar din tren, întările nu par joase, „pentru ca gospodarul să intre smerit în odăile sale”, după cum îmi spunea odată bunicul. Ușile înalte, în care omul pășește tînos, ca un cucoș ce tocmai a învins împintinatul din curtea alăturată, sînt semnul caselor aduse din străinătate.

Iulia CIUHU

În căutarea tronului pierdut

● regele nostru s-a dovedit a fi un păstor ușuratic care, în fața lupului, ne-a vîndut oile cele mai dolofane

La fiecare bătaie de vînt, ne înclinăm toate speranțele precum crengile unei salcii șubrede și nu încercăm să ne împotrivim adierii. Ne gîndim cu groază că dacă ne-am scoate armele, imediat ne-am trezi ca dintr-un vis, pipăind în gol ceva ce n-am simțit în realitate.

Așa că ne aruncăm în brațele primului venit, care ne promite cele mai multe. Ne proptim în spatele scutului său, cel mai trainic din cîte am văzut și zîmbim șmechereste, cu o încredere nedismulată. Ne transformăm în niște luptători gata să se arunce cu capul înainte de parcă am fi tauri care vîd roșu în fața ochilor. Îi privim pe ceilalți cu un aer de superioritate și nu ne mai ajunge nasul pînă la cerul pe care am vrea să îl adulmecăm. Și, dintr-o dată, primim o emisă din care aflăm că regele nostru, în care ne-am pus toate speranțele, este de fapt un copil din flori, un uzurpator. Tronul lui în-

cepe a se clătina și noi ne simțim iar amenințați.

Dar nu am recunoaște că am fost niște naivi de la început, prea creduli și ușor de condus. Regele nostru s-a dovedit a fi un păstor ușuratic care, în fața lupului, ne-a vîndut oile cele mai dolofane de teama colților prădătorului.

Așa că ne lepădăm de conducător, alergăm panicați, izbindu-ne unii de alții, blestemînd **Cerul** pentru naivitatea noastră și ne promitem că data viitoare vom fi mai selectivi. Dar ochii ne sînt furati de epoteții unui luptător care ne înșală nădejile și iar ne uităm de sus la ceilalți. De data asta de la o înălțime mai mare. Ca să doară mai tare cînd vom cădea.

Cristina BABII

A, da. Și ceva despre a doua pasiune a mea, escaladatul. Fraților, încercați și voi să urcați un copac sau o stîncă abruptă, iar pe la mijloc opri-

ti-vă în loc. Nu vă zic mai multe, dar cîte am văzut, ce mulți n-au apucat să ob-serve. Ei m-au întrebat dacă aș vrea să schimb ceva la modul meu de viață, că

pare cam monotonă. Sincer, atunci mi s-a făcut milă de ei, cei care-și schimbă pieile mai ceva ca mine, dar nu se mulțumesc cu niciuna. Doar dă-mi o bască de paie în caz că cea veche se strică, niște mustăți de motan pentru *banjo*, locuri mari de cățarat și un cer deschis, și asta e tot ce-mi trebuie.

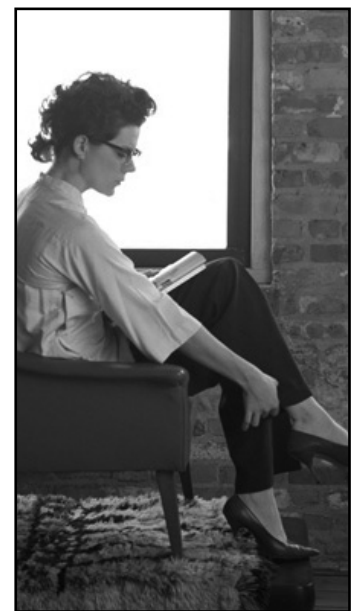
Paul ANDRICI

Decizii fără umeras

● dacă mai plouă o dată, o să cadă bătrînele promisiuni cum îi cade ei cămașa peste talie

Patul începe să freamăte de șerpuirile trupului ei cald și arămiu, iar umerii rotunzi și lustruiți de soare se agată de așternuturi. Femeia se ridică, nehotărîtă și privește către scaunul pe care se amestecă mătăsuri și cămăși cu nasturi mărunți. În drumul ei spre maldărul de veșminte decăzute din dreptul la umeras, o oprește o fereastră cu vedere spre viața de-afară.

E rece sticla murdă prin care privește și oamenii-s în grabă, după treburi pe care miine o să le uite. Iar ea e aproape goală, de trupul ei agățîndu-se, pe un singur braț, o bretea de bum-

N-a uitat vechile bluze

bac. Pe stîlpii de lîngă bloc flutură campanii vechi, cu figuri strîmbate de ploaie și de timpul trecut peste eșecul lor. Se gîndeste că dacă mai plouă o dată, o să cadă bătrînele promisiuni cum îi cade ei cămașa aleasă peste talie. N-o privește îndelung, dar rămîne cu ochii atinți pe spătarul scaunului-sifonier. Își aminteste de toate bluzele roșii pe care le-a cumpărat într-o vreme, acum vreo doi, trei ani. Era mai tînără, se aprindea mai des, credea mai mult în ea și i se părea că obraji ei împrumută frumos purpura hainelor. Mai apoi a început să copilărească din nou, ca atunci cînd era îndeajuns de mică să-și pună oricît de multe întrebări fără să o înspăimînte răspunsurile, iar bluzele ei s-au făcut violet. Unul deschis și vesel, de liliac. Mintea i s-a răsturnat repede, s-a saturat de ele și le-a azvîrlit într-un capăt de casă. Sînt încă parfumate și calde, dar ea nu mai crede nici în roșul aprins, nici în flăcările violet.

N-a privit îndelung cămașa. E doar una dintre toate bluzele albe pe care le cumpără de ceva timp. Numai că manșetele îi sînt gîlbui și gulerul necălcăt. Dintr-un mînunchi de fineturi, a ales o buleandră, semn că n-o mai bucură nici bumbacul acela pur, iar scaunul se va umple, de miine, de furia altor țesături. Și va pleca în grabă după mătăsuri pe care miine o să le uite.

Anca TOMA

Cu solzii mulțumiți

● mi-e milă de cei care-și schimbă pieile mai des ca mine

Prin plaiurile verzi din spatele unei casute de la țară sau prin copacii abia bătuți de nepoții păcăliți de bunicul lor, acolo s-ar putea să mă găsești și pe mine. Și da, sînt o șopîrlă de cîmp. Deși v-am spus unde îmi duc viața, n-am zis nimic despre cum mi-o trăiesc.

Aș putea începe a vă spune de faptul că deși soarele îmi este cel bun amic, port pălăria asta de paie pentru mă ascunde de zburătorii ăia cu ciocul

strîmb. Vînătorii nesătuli. Eu nu trebuie să mă complic ca dînsii, bufetul meu depășindu-l pe cel suedez, e natural. Ridic o piatră, uite-mi micul dejun, mă catăr pe vreun copac și mi-am umplut stomacul cu prînzul, iar cină, dacă vreau sau nu vreau, nu contează prea mult. Nu că aș fi mofturos, dar la ce concerte dau eu noaptea cu *banjo*-ul meu, îmi piere și pofta de mîncare. Tot ce vreau e să savurez acele momente.

A, da. Și ceva despre a doua pasiune a mea, escaladatul. Fraților, încercați și voi să urcați un copac sau o stîncă abruptă, iar pe la mijloc opri-

ti-vă în loc. Nu vă zic mai multe, dar cîte am văzut, ce mulți n-au apucat să ob-serve. Ei m-au întrebat dacă aș vrea să schimb ceva la modul meu de viață, că

Pe refren de Gil Dobrică

Pribegi în drumul spre casă

Au plecat în lume cu Aromâna pe limbă și singurii oameni pe care i-au găsit în cale au fost cei care le zîmbeau din fotografiile de familie. Li s-au uscat rădăcinile, dar nu au uitat pămîntul din care s-au hrănit pentru prima dată. Și deși au trecut vămile țării hotărîți să nu se mai întoarcă, i-au chemat înapoi copiii, părinții, familia. Călătoria lor s-a terminat acolo de unde a început: acasă.

De departe, **Vasilică** era cel mai mic din clasă. Avea șase ani, nu mersese la grădiniță, iar cînd să intre la școală era nevoie de o armată care să-l ducă pînă în sala din colț, unde ne așteptau **Abe-cedarele** pe bancă. Cu timpul însă a prins poftă de carte, iar cînd a ajuns la liceu nici urmă de băiatul mărunțel. În a XI-a **Vasilică** era mai înalt decît ceilalți colegi, poate chiar mîndru de asta, dar la fel de slăbucit ca în copilărie. La vîrsta aceea avea un singur vis. „Voiam să plec din țară, să lucrez în străinătate, să am banii mei și să nu mai depind de părinți, mai ales ținînd cont că aici este greu, iar

- fetele ei erau atunci prea mici ca să înțeleagă la ce renunță lăsînd-o să plece
- Vasilică trebuia să vopsească, să taie cu autogenul sau să curețe navele de scoici

Scoici la temelie

- anul acesta vrea să se reînscrie și să termine școala

veniturile tuturor sînt mici”, îmi spune într-un fel amuzant, repetînd unele cuvinte, dar fără a se bîlbîi cum îl știam din generală. **Vasilică** a plecat „ca să-și facă un viitor fără ca părinții să ducă greul singuri” imediat ce unchiul său l-a anunțat că patronul grec ar mai căuta un muncitor. În cîteva zile și-a făcut bagajul, fără să țină cont de stăruințele mamei și ale tatălui care „se cam temeau de ce o să facă puițul lor”.

„Mezinul șantierului”

Grecia este un tărîm primitiv. Cu oameni prietenoși, deschiși, care nu țin cont că la ei deși situația este grea, lucrează și bulgari și albanezi și marocani și români. „Tu dacă lucrezi acolo, erai de-al lor. Așa am simțit cît timp am stat cu ei”. Iar cu aceștia a stat aproape patru ani, îngrijindu-se ca monștrii marini care străbăt mile în larg să strălucească. „Pe șantierul ăla naval am sudat prima dată, iar noaptea, de durere, îmi curgeau lacrimile șiroaie” și asta după 12 ore de lucru. În tot acest timp **Vasilică** trebuia sau să vopsească, sau să taie cu autogenul, sau să curețe navele de scoicile lipite pe caroserie. „Asta era cel mai greu pentru că spălam vasul cu un fel de pistol cu presiune foarte mare iar la început aproape că mă arunca cînd puneam mîna pe el. Pe urmă i-am învățat tehnica, trebuie manevrat numai dintr-un anu-

mit punct. Pînă atunci, însă, din cauza lui m-am lovit, tăiat și chiar curentat de cîteva ori”.

Vasilică era cel mai tînăr muncitor aflat la bordul șantierului și timp de nouă luni nu a avut liber să revină în țară, „chiar dacă încă nu-mi era dor de casă. Dar cînd am plecat iar, după un timp voiam să mă întorc. Nu mai aveam poftă de mîncare, nici chef să lucrez și peste un an și patru luni, nu am mai rezistat”. O lună acasă și iar spre **Volos**. Anul acesta însă îmi spune scrișînd că și-a rupt piciorul și a revenit acasă pe o perioadă mai lungă, ca să se vindece. În timpul ăsta „vreau să mă reînscriu la școală, să termin liceul că ar fi păcat să nu am diploma doar pentru că am renunțat chiar la final”. De aproape un an, pe deal a apărut o casă nouă în sat. O vilă drăguță, chiar lîngă părinții lui **Vasilică** se înalță mîndru peste celelalte case din jur, iar pe la colțuri bătrînele șoptesc „băiatul lui Lenuța, Vasilică, și-a făcut casă”.

Iulia CIUHU

Vasilică, la munca de zi cu zi

Cele 16 campanii de sacrificiu

- tanti Florina a găsit acolo, sub soare, oameni cu zîmbetul pe buze

Cireșii din livezile **Hodorei** n-au dat încă rod, la începutul unui mai fierbinte și uscat. Și-n primăvara lui 2004, pomii erau încă goi însă tanti **Florina** nu le-a mai văzut crengile încercîndu-se de boabe mari, fiindcă a plecat să culegă alte fructe roșii de

pe pămînturile **Spaniei**. Timp de opt ani s-a tot întors acolo, primăvara și toamna, atunci cînd pe cîmpurile provinciei **Huelva** răsăreau căpsunile, iar mîinile ei se învățau din nou cu frunzele lor aspre.

Fetele ei erau atunci prea mici ca să înțeleagă la ce renunță lăsînd-o să plece și-o ncurajau să aducă binele acasă, în pumni. Contractele s-au tot semnat, însă în urmă au rămas de fiecare dată alți copii, căci **Petronela**, fiica cea mare, a devenit mama din casă, „un soi de Supernanny”, cum îmi spune zîmbind tanti **Florina**. În schimb, femeia a găsit acolo, mai întîi în primii patru ani în care a lucrat la fabrică și apoi sub soare, în cîmp, oameni cu zîmbetul pe buze. Oameni care au respectat-o pentru că o vedeau că uneori abia izbutea să se aplece, la cules, dar știa că acasă o așteaptă ochi curioși și neajunsuri. „Am schimbat, bucată cu bucată, toată casa. Dar apoi mi-am dat seama că fetele au crescut și eu trebuie să le gîndesc nevoile înainte să le resimtă ele”, îmi spune tanti **Florina**.

Lacrimi pe fir

Anul ăsta n-a mai putut pleca, fiindcă țara de împrumut nu a mai permis asta decît celor care aveau deja contract semnat pentru următoarea campanie. Ce-i drept, „eram mult mai respectați înainte acolo. Cei care veneau în ultimii ani la muncă nu rezistau, fiindcă nu mai erau tratați cu-ațita înțelegere”. În schimb, în afară de limba care s-a lipit ușor de buzele ei, de **Huelva** și **Zaragoza**, unde poposeau campaniile toamna, n-a avut vreme și nici tragere de inimă să se bucure. „În Palos de Frontera sînt trei replici ale corăbiilor lui Columb. Mă credeți că n-am intrat niciodată? Am fost, în cei opt ani, de două ori la plajă, dar cu sufletul îndoit”, mărturisește femeia, în timp ce-n ochii ei tremură amintirea atîtor dați în care, ieșind din „locutorio” după un telefon de-acasă, o podideau lacrimile.

Și oricîtă nevoie ar fi de bani în țară, „cînd văd cum se bucură Lenuța acum cînd vine de la școală și mă găsește acasă, realizez că nu-mi mai trebuie o altfel de răsplată”. Ca să știe că televizorul se mai închide noaptea și bărbatul nu-i simte lipsa, s-a întors, i-a cumpărat un tractor și acum el poate munci ca s-o țină aproape. Tanti **Florina** simte că aici muncește pentru nimic, însă niciodată pentru nimeni. Și-n verile ce-o să vină, o să culegă și ea ciresele din **Hodora**, sătucul pe care l-a părăsit atîția ani.

Anca TOMA

Cu sufletul între două continente

- a avut noroc că a găsit o familie de australieni care o tratau ca pe unul de-al lor

Deși afară temperatura trece cu mult peste 25 de grade, doamna **Adela** își freacă mîinile periodic și își suflă în pumni ca după un ger năprasnic. Lîngă ea se întinde un întreg stand de hăinute și papuci pentru copii pe care le așază drept și de care are grijă ca de propriile lucruri. Pe alocuri mai primește o întrebare despre preț sau despre material și le răspunde tuturor politicos, însă fără să le zîmbească. Lucrează ca vînzătoare într-un magazin cu obiecte pentru copii de aproximativ trei ani, încă de cînd a revenit în țară.

Departa cu grijile de acasă

Își amintește că în acea perioadă a fost un gest absolut necesar, chiar dacă inima îi dicta să rămînă în țară, fiind obișnuită ca nimic să nu îi clatine liniștea familiei. De atunci parcă relațiile dintre ea și ceilalți membri s-au răcit, însă în mod natural, ca într-o stare de sațietate. „Știți cum se întîmplă uneori cînd te simți fără scăpare și ești nevoit să faci ceva? Spuneam că nu îi înțeleg pe cei care pleacă și își lasă copiii singuri, însă nici eu nu am fost cu mult mai diferită față de ei”, spune amar cuprinzînd cu privirea întregul pahar cu cafea pe care îl ține în palme.

Regretă că a plecat în anul 2006, cînd fiica sa se pregătea să susțină examenul de Bacalaureat și se considera vinovată pentru fiecare moment pe care l-a pierdut. Alături de ea și de ceilalți doi copii nu crede că a adunat 15 ani împreună.

Mai întîi a lucrat la fabrica de sticlă din **Dorohoi**, însă a fost pensionată pe caz de boală cînd nici nu împlinise 50 de ani. „Nu puteai să întretii o familie cu trei copii din cîteva sute de lei sau milioane cum erau atunci, mai ales că urma ca Laura să meargă la facultate”, adaugă numărînd pe degete cheltuielile care trebuiau acoperite. A avut noroc că a găsit o familie de australieni care o tratau ca pe un membru al familiei dacă avea grijă de mama acestora zi de zi. Tocmai de aceea poate că primea și puțini bani pe care îi trimitea celor de acasă.

Bătrîna **Dora** de care avea grijă suferea de o boală care o făcea să gîndească și să se comporte asemenea unui copil de cîteva ani. „Avea pierderi de memorie și cu greu comunica. Însă o înțelegeam și atîta timp cît îi vorbeam frumos nu o simteam ca o povară. Cînd era lucidă îmi spunea că eu am suflet mai bun decît propria fiică și mă ruga să nu plec”, spune doamna **Adela** aducîndu-și aminte de acele timpuri. La scurtă vreme **Dora** a murit, iar ea a trebuit să revină în țară doar cu banii de drum și cu bagaje mai ușoare decît atunci cînd a plecat pentru prima dată. Chiar dacă glasul își menține aceeași intensitate, pe alocuri doamna **Adela** face pauze lungi, parcă înghițindu-și cuvintele. Nu își poate permite să mai spere, însă este mulțumită că acum copiii îi sînt mari și că au iertat-o pentru anii în care le-a lipsit. Măcar pînă vor pleca și ei departe.

Mădălina OLARIU

Călător prin șantiere

- cea mai neplăcută experiență a avut-o în Spania, unde s-a trezit singur, însoțitorul său fiind reținut la vamă

Lui **Dan** nu i-a fost niciodată rușine să muncească, iar în afară a plecat pentru prima oară acum 15 ani, în **Istambul, Turcia**, la o fabrică de jucării. „Pe atunci era o joacă, nici nu se cîștiga atît de bine. M-a luat un văr de-al meu și cîștigam 200 și ceva de dolari. Cît te îmbrăcai, mai luai o cafea, o alună, un casetofon, mai veneai cu 100 de dolari acasă”. Însurat, a stat acolo aproximativ un an. La fiecare două luni pe care le petrecea acolo trebuia să revină o săptămînă înapoi în țară, din cauza vizei de turist pe care o folosea. „Rar mai erau cei care plecau cu viza de lucru”, îmi spune acesta în timp ce-și împreunează palmele.

Cea mai bună diplomă e-n cap

A mai călcat prin țări precum **Cipru, Spania, Franța** sau **Italia**, dar niciodată pentru a le vizita, lăudîndu-se că în unele cazuri trebuia să facă și cîte 150 de kilometri navetă de la locuința sa pînă la serviciu, fără să se plîngă. Cel mai bine a cîștigat în **Italia**, de unde s-a întors acum o lună jumătate în comuna în care s-a născut, **Letcani**. „Nu mai e ce-a fost. Îmi luam și cîte 1800 de euro într-o lună de zile. Acuma abia făceam 1000”. Chiar și așa, s-ar întoarce acolo, dar nu are unde. Ultima oară a lucrat ca șofer, iar înainte de asta în construcții. Totuși, cel mai sigur loc de muncă în opinia sa este într-o fabrică, sau

să ai propria afacere. În **Italia** s-a înfîlțit și cu ceilalți români, dar parcă nu i-a recunoscut. „Exact cum mergi pe stradă în Iași, așa mergi și pe acolo”. Diferența este că acolo nu te ajută nimeni.

A absolvit liceul tehnic în '94, dar regretă că atunci nu a învățat nici o limbă străină, singura cu care se descurcă decent fiind cea a locuitorilor din peninsulă. Îi pare rău și că nu a deprins o meserie care să-l ajute să-și găsească de lucru într-o fabrică, împărțîșindu-mi că în afară nimeni nu-ți cere diploma, ci doar să-ți știi îndeletnicirea. „Deci nu-ți cere nici o diplomă acolo, buletinul și atît”, spune bărbatul cu un oftat subtil.

Cea mai neplăcută experiență a avut-o în **Spania**, unde s-a trezit singur, deoarece persoana care îl însoțea a fost reținută la vamă. Și precum nu știa limba, acesta nu a putut căuta ajutor și s-a întors acasă.

În ciuda problemelor pe care le-a întâmpinat, **Dan** este încrezător, **România** fiind singura țară din lume în care s-ar retrage. Săptămîna trecută și-a pus centrală și planifică să-și mai îmbunătățească locuința din **Letcani**, căci e singura la care acesta ar munci cu plăcere. „Acolo te simți bine, ai de toate, faci bani, dar trebuie să muncești, și dacă te oprești o săptămînă, se cunoaște. Aici poți să supraviețuiești și fără bani”.

Iulian BÎRZOI

Mi-a trebuit destul de mult timp ca

● interviu cu psiholog

„Nu, eu nu merg la nici un psiholog!”, îmi spune liniștit și oarecum mirat de lipsa mea de convingere. Învățasem lecția: fiecare psiholog are nevoie, la rândul său, de un psihoterapeut, pentru a se dezintoxica de avatarurile lumii monstruoase. „Eu mă echilibrez citind, meditănd asupra mea”, continuă profesorul Ion Dafinoiu, deschizându-mi ușa Decanatului Facultății de Psihologie. Plec din biroul președintelui Asociației Române de Relaxare, Hipnoză Clinică și Terapie Eriksoniană fără să fi aflat ce-a trăit el însuși, în timpul transelor hipnotice. Confidențialitatea profesională trebuie să-și aibă oglinda într-o anume secretizare a sinelui, mă gândesc, întocmai precum taina păstrată de spovedit, e pe măsura misterului eliberării sale interioare. „În ultima vreme sînt mai obosit. Îmi spun mulți colegi: «De ce ești, măi, tot timpul, încruntat?» Dar nu-s enervat, ori supărat, ci doar obosit”, îmi zisese în timp ce ștergea de pe masă cafeaua pe care i-am vărsat-o, zguduindu-i biroul cu prăbușirea genții mele. Vicepreședintele Federației Române de Psihoterapie a rîs mult. Cu precădere, pe măsură ce și-a reamintit că este un om norocos.

OPINIA VECHĂ: Vă plac porturile?

ION DAFINOIU: Da... îmi place mult să călătoresc și uneori, mă opresc – dar, de obicei, în aeroporturi – să privesc în jur. Cred că avem cu toții fascinația aceasta, a depărtărilor, a multiplelor orizonturi.

O.V.: Ați copilărit într-un sat din Brăila. Fugeați des pe malul Dunării?

I.D.: Nu ajungeam pînă la Dunăre, fiindcă familia mea locuia într-un sat aflat în preajma Buzăului, iar eu mergeam la scăldat în meandrele râului. Ce orezării erau lîngă satul meu! Vara, cînd se retrăgea apa, rămîneau ochiuri de baltă din care, efectiv, puteai să culegi pești, în pumn. Îi luai cu mîna! Ți se jucău printre degete! Eu am avut o copilărie extraordinară fiindcă vin dintr-o familie mare – am șapte frați, dintre care, unul, geamăn – și întotdeauna era în jurul meu foarte de multă veselie. Cred că e un mare noroc să nu te naști singur, să simți de la început bucuria de a te afla printre oameni.

O.V.: Pe atunci visați mult?

I.D.: Visam mereu. Cînd luam o carte în mînă, mă identificam așa de tare cu personajele, încît intram, efectiv,

în transă! Simteam pur și simplu că mi se întîmplă mie, toate experiențele prin care treceau eroii.

O.V.: Ați trăit spaima vreunui personaj?

I.D.: O, da! Îmi amintesc și acum. Nu cred că trecusem în clasa a cincea, cînd am citit prima carte de Dostoievski. Era „Crimă și pedeapsă”. Cînd am ajuns la partea în care Raskolnikov o omorîa pe bătrînă, cînd meditează el că unii oameni sînt precum viermii și merită să fie omorîți, pur și simplu, m-am speriat. Am aruncat cartea din mînă! Au trecut mai mult de zece ani pînă să o pot deschide din nou.

Singurătatea este cea mai groaznică boală

O.V.: Ați simțit ruptura cînd ați plecat la liceu?

I.D.: Nu. Cum să spun? Era un traseu bine stabilit de dinainte. Știam că voi pleca, că asta urmează. Am făcut Liceul Pedagogic la Galați, urmînd să fiu învățător. Fiindcă asta zicea tata: după liceu, să fiu în stare să fac ceva – și dacă mă duce capul și vreau, să învăț mai departe, dar în primul rînd să mă asigur că

am o meserie. Eu m-am simțit foarte bine la liceu. Profesorii ne tratau ca pe colegii lor, fiindcă făceam planuri de lecție împreună cu ei, făceam practică în școli... Cred că experiența de cămin n-ar trebui să lipsească din viața niciunui tînăr. Eu am trăit mult în cămine – și liceul, și facultatea – și sînt convins că așa înveți cele mai importante valori sociale. Înveți să iubești, să înțelegi, să respecti și să ajuti oamenii. Și valorile acestea nu dispar odată cu ieșirea din cămin. Și acum, dacă unul dintre noi se află într-o situație mai delicată, poate oricînd să sune pe un fost coleg și este imediat ajutat. Indiferent de statutul social al aceluia!

O.V.: V-ați născut într-o familie mare, ați trăit în cămine. N-ați simțit nevoia să vă însingurați?

I.D.: Niciodată! Dimpotrivă! Mă consider un om extraordinar de norocos fiindcă am putut să mă aflu în mijlocul oamenilor tot timpul. Așa aflu cine ești. Singurătatea este cea mai groaznică boală. Și uneori, incurabilă. Fiindcă dacă te retragi, dacă-ți construiești o peșteră simbolică, acolo vei fi copleșit de propriul tău ecou și, paradoxal, rămînînd numai cu tine, de fapt te îndepărtezi de tine însuși, fiindcă îți deformezi imaginea despre sine. Oamenii sînt mereu oglinzile altor oameni. Mie îmi plac poveștile. Sînt niște metafore cu valențe terapeutice extraordinare. De pildă, de ce credeți că mama vitregă a Albei ca Zăpada, atunci cînd se privea în oglindă, primea același răspuns, la întrebarea ei: „Cine e cea mai frumoasă din țară?” Mereu i se spunea: „Ești frumoasă, dar nici chiar așa”. Fiindcă singura cale de-a afla cu adevărat cine sîntem e de a ne privi în ochii persoanei iubite și pe care-o iubim. E singura oglindă care ne arată adevărul despre noi înșine.

N-am fost un om curajos, dar naivitatea mi-a ținut loc de curaj

O.V.: V-ați cunoscut mai bine din privirile colegilor, îndreptate către șeful de promoție?

I.D.: Acum e adevărat că eu am fost, așa, o mică vedetă, fiindcă am fost șef de promoție de cînd am intrat în școală și pînă am ieșit. Dar nu existau mari diferențieri. Noi n-am simțit acest spirit de competiție care, mi se pare mie, macină generația dumneavoastră. Eram foarte solidari. Îmi amintesc și acum de o întîmplare în care unii dintre colegii mei au fost prinși ascultînd, cum era pe vremea aceea, „Europa Liberă”. S-a întrunit Consiliul Profesoral și m-au chemat și pe mine, ca strălucit elev ce eram, să-mi dau cu părerea. Îmi aduc aminte perfect: „Tovarășilor elevi”, le-a spus unul dintre profesori, „voi sînteți colegii noștri! Vă dați seama ce ați făcut?” Și a tot insistat cu ideea că ei, cei din Consiliu sînt colegii noștri, ca să îi responsabilizeze și să le dea un exemplu, va să zică. După care m-au întrebat și pe mine: „Tovarășe Dafinoiu, dumneavoastră ce părere aveți?” M-am ridicat și-am spus c-un ton înflăcărat: „Dacă dumneavoastră sînteți colegii noștri, mie mi-e rușine de-așa colegi!”

O.V.: Erați un naiv?

I.D.: Vedeti dumneavoastră, eu n-am

fost un om curajos, dar naivitatea mi-a ținut loc de curaj. Adică, am trăit mereu atît de captivat, de prins de ceea ce studiam, încît n-am dat niciodată prea multă importanță stimulilor care mi-ar fi putut induce teama. Ca să vedeți cît de naiv eram, cînd am dat la facultate, trebuia, firește, să completez dosarul. Și am scris acolo, „părinții – agricultori cooperativi” și n-am avut ce face și am detaliat: „Tata – cîntăreț în biserică”. Murise de ceva vreme dascălul din sat și preotul i-a cerut tatei, un om credincios, dar lipsit de orice habotnicie, să-l înlocuiască, fiindcă avea voce bună, măcar pînă ar fi găsit alt diacon. A doua zi, am văzut la Secretariat o hîrtiuță pe care scria că eram respins, fiindcă proveneam dintr-un mediu nesănătos. M-am făcut foc și pară! Am dat năvală în Secretariat și am început să strig: „Este inadmisibil să se întîmple așa ceva în țara asta! Trăim într-o democrație!”

O.V.: În '72 vi se părea că trăiți în democrație?

I.D.: Chiar așa am spus. „Trăim într-o democrație în care asemenea discriminări sînt imposibile! Vreau să vorbesc cu rectorul!” Secretara s-a uitat la mine, așa, că nu înțelegea nimic, și m-a trimis la rector. M-am dus la el și i-am povestit și lui, la fel de înșufletit, despre democrația din România. „Da” tu ce-ai scris acolo?”, m-a întrebat. I-am spus. „Păi, la ce trebuia să mai scrii și asta, despre taică-tău?” Abia atunci am înțeles. „A, dacă-i așa, atunci am să mai completez o dată”. Și-am fost admis. După aceea, unul dintre colegii mei era fiu de preot. Toată lumea știa. Eu mă tot întrebam: „Cum de pe mine nu voiau să mă primească fiindcă tata-i suplinitor de diacon, iar pe el...” Pînă cînd a venit la mine și, „Ioane”, mi-a zis, „în preajma mea nu mai spune bancuri despre Ceaușescu, fiindcă eu trebuie să te torn. Că dacă nu torn eu, mă toarnă alții pe mine”. Eu nu-i învinovătesc pe cei care au partizanat cu sistemul. Colegul meu a fost, la urma urmei, corect cu mine.

Am avut mare noroc c-am fost chemat în armată

O.V.: Dumneavoastră cum v-ați descurcat cu Sistemul, de vreme ce erați cel mai bun student?

I.D.: Firește că asta m-a adus în colimatorul Securității. Dar vedeți, de asta spun că nu-i învinovătesc pe cei de atunci. Fiindcă eu am fost un om norocos. Eu n-am fost obligat să aleg. Sînt alții care, sărmanii, întîmpină la fiecare pas povara alegerii, la fiecare intersecție tot sînt nevoiți să-și drămuiească soarta. Eu eram deja recunoscut de către profesori. În momentul în care au venit, eu nu mai aveam nimic de demonstrat, așa că mi-a fost ușor. „Haideti, tovarășe Dafinoiu”, mi-au spus, „că o să aveți 0,5 în plus la repartizare”. Era primul an în care șefii de promoție nu mai erau opriți în Universitate. Cînd i-am auzit, le-am răspuns așa, foarte impunător: „Eu n-am nevoie să-mi dați dumneavoastră sutimile astea. Sînt suficient de inteligent încît să le cîștig singur! Dar, dacă vreți, vă pot indica pe cineva potrivit pentru ce aveți nevoie dumneavoastră” și într-adevăr, persoana respectiva n-a refuzat. Dar eu mi-am permis să fac asta. Alții nu se aflau în asemenea contexte, în care să poată ju-

ca de pe o poziție a siguranței personale.

O.V.: Înainte să fiți psiholog la Spitalul Clinic „Dr. Davila”, ați lucrat la Spitalul de Psihiatrie „Gh. Marinescu”, unul dintre primele spitale din țară, care au înființat departamente speciale pentru detinuții politici și pentru „bolnavii de ideologii alternative”. I-ați cunoscut pe acești bolnavi?

I.D.: Nu. Chiar nu.

O.V.: V-ați dezvoltat sub mentoratul lui Vladimir Gheorghiu. Fusesse director al Ministerului de Afaceri Externe.

I.D.: Cu el am aflat ce e hipnoza. Vladimir Gheorghiu scrisese deja cîteva cărți despre asta. Dar știți c-a fost scandalul Meditației Transcendentale. Toți intelectualii care au făcut parte din acel grup s-au trezit că, deodată, sînt ilegaliști și trimiși, spre reeducare, să lucreze în fabrici. Vladimir a fost repartizat la Granitul. El era deja profesor la Facultatea din Giessen și de aceea i s-a aprobat plecarea în Germania. Pe vremea aceea, noi lucram la o scală de evaluare a hipnotizabilității, pe baza unor itemi motorii și senzoriali. Acum, meditația transcendentă era, la urma urmei, un ritual de hipnotică. Mantra aceea, prin repetiție, îngusta cîmpul conștientului și inducea transa hipnotică. Eu am avut noroc fiindcă exact în perioada respectivă, cît a funcționat grupul Meditației Transcendentale, am fost chemat în armată și-am stat, concentrat, timp de cinci luni, jumătate, la Bacău. Fiindcă dac-aș fi fost în București și m-aș fi dus o singură dată pe-acolo, m-aș fi aflat și eu pe listele cu numele celor trimiși în fabrici.

O.V.: V-ați început cariera de psiholog în '76. Represiunea psihiatrică începuse în anii '70, ca în preajma anilor '80 să atingă apogeul, cu cei mai mulți pacienți declarați paranoici sau schizofreni, din pricina „incompatibilității ideologice”. Colegii dumneavoastră nu vorbeau despre asta?

„Nu-mi po

din

O.V.: Ce credințe v-ați indus – în adolescență, de pildă – pentru a vă construi?

I.D.: Visam cu fiecare carte pe care o citeam.

O.V.: Sînteți un om pasionat?

I.D.: Da. Nu cred că se poate face ceva fără pasiune, fără să te dăruiești! De aceea mă și întristez fiindcă, dacă m-ar întreba cineva, acum, să-i indic vreun student de-al meu, în care am încredere și-l recomand, nu știu cîte nume aș putea da. Din Iași, probabil că niciunul. Mai degrabă din București. Am un doctorand care este extraordinar de capabil! A început Facultatea de Psihologie la bătrînețe, cum s-ar spune, fiindcă are peste 40 de ani. Și-a construit o carieră în calculatoare și, cu toate că are un post foarte bine plătit, le-a cerut directorilor să-l mute la HR (n.r.: resurse umane). Fiindcă asta îi place! Și se cunoaște! Facem împreună

a să mă simt bine cu mine însumi

logul Ion Dafinoiu

I.D.: Nu. Acum... poate că nu vorbeau despre asta cu mine, fiindcă mă considerau a fi prea mic. Odată, însă, într-adevăr, s-a petrecut o situație, pentru care îi sînt și-acum recunoscător medicului care m-a îndrumat. Mi s-a cerut să fac o evaluare psihologică unui individ care scrisese mai multe plîngerî împotriva **Sistemului**. El scria că se minte cînd se face evaluarea producției din fabrica în care lucra. Acum, firește, oricine știa că se minte. Dar ca să spui asta trebuia, într-adevăr, să nu fii chiar zdravăn la cap. I-am făcut evaluarea și a ieșit că are un profil paranoid. Paranoizii sînt persoane suspicioase, tenace, extraordinar de perseverente, inteligente și intransigente. Am scris pe fișa mea: „Paranoid”. Cînd s-a uitat medicul de gardă pe fișă, mi-a spus: „Tovarășe Dafinoiu, cei care vor citi raportul dumneavoastră nu vor face diferența dintre paranoid și paranoic. Mai bine scrieți în extenso.” Am șters și-am scris descrierea asta, pe care v-am zis-o și dumneavoastră. Și acum îi multumesc medicului aceluia că mi-a deschis ochii și nu m-a lăsat să fac o asemenea greșală.

O.V.: Păreți un soi de Don Quijote, mereu scufundat în pasiunile dumneavoastră, naiv și salvat tocmai de viairea oamenilor în fața naivității dumneavoastră.

I.D.: Apropo de naivitate – începusem împreună cu **Vladimir** o serie de cercetări înainte de '83, cînd a plecat. După ce a ajuns în **Germania** am continuat să corespundez cu el. Ne-am reîntîlnit în '90. Mi-a zis atunci: „Măi, în toți anii ăștia ai fost singurul care mi-a răspuns, din România”, și nu pentru că aș fi fost eu un mare curajos! Pur și simplu nu mi-am pus problema vreunui pericol. La un moment dat, au venit, într-adevăr, niște tovarăși, să mă întrebe cu cine corespundez. „Păi corespundez cu **Vladimir Gheorghiu**.” De parcă ei nu știau – probabil că citiseră oricum scrisorile, înainte să le primesc eu. Dar nu vorbeam decît despre lucruri

obișnuite: ce făceam la spital, el îmi povestea ce mai cercetează, că un mare specialist în sugestibilitate, din **Statele Unite**, **Ernest Hilgard**, cu care mergea să se întâlnească – chiar așa mi-a și scris: „Îți scriu din avion” –, era foarte interesat de cercetările pe care le începusem noi, înainte de plecarea sa... Probabil că dacă n-aș fi avut această naivitate, aș fi întrerupt orice corespondență, orice relație, cu **Vladimir**.

Dacă te simți bine cu tine, atunci poți recunoaște mult mai ușor că ai greșit

O.V.: Sînteti un om orgolios?

I.D.: Eu cred că orgoliul este un sentiment absolut normal și sînt o persoană orgolioasă. Orgoliul, dacă nu depășește anumite limite, este un sentiment ca oricare altul: normal, perfect uman, la fel ca o groază de alte sentimente. Cea mai mare problemă este în a nu face excese. Lipsa orgoliului, după părerea mea, ar putea să însemne și lipsa unui sentiment al valorii personale, după cum, o exacerbare a egoului, ar putea conduce la manifestări patologice. Eu sînt o persoană orgolioasă. E adevărat, am un anumit orgoliu...

O.V.: Ați încercat să-l depășiți?

I.D.: Acum, sigur, deseori mi se întîmplă să meditez după și să spun: „Domnule, ar fi trebuit să fiu...” Cum să spun? Nu neapărat mai modest, dar să-mi cunosc și să-mi accept mai ușor limitele. Fiindcă limitele sînt absolut normale!

O.V.: Asta încearcă să vă convingă psihoterapeutul din dumneavoastră.

I.D.: Da, da! Mi se întîmplă de multe ori să am astfel de dialoguri cu mine însumi. Le spun și cursanților mei: „Doar cei puternici pot să-și accepte greșelile.” Fiindcă dintr-o clădire puternică poți dărîma un turn, dar clădirea rămîne în picioare. Numai dintr-o construcție slabă, dacă smulgi o cărămidă, s-a prăbușit toată!

ot explica ochii muți sālile de curs”

o cercetare foarte interesantă. Nu știu ce se întîmplă, dar la facultate apar tot mai mulți oameni lipsiți de dăruire, care nu se implică, care nu-și doresc, care par să ia parte la propriile lor experiențe, ca niște spectatori pasivi. Numi pot explica ochii muți care apar în sālile de curs. Fiindcă e o diferență foarte mare între atmosfera de la cursurile particulare, pe care le țin în psihoterapie, și atmosfera din timpul cursurilor de la facultate. La cursurile particulare vin îndeobște oameni motivați, care se află acolo fiindcă-și doresc, într-adevăr, să fie acolo. Iar ei pun întrebări, ridică probleme, mă contrazic, mă completează. Nici nu-mi dau seama cînd trece timpul cu ei, fiindcă eu însumi intru într-o transă, într-o stare de tensiune fructuoasă. Cînd se termină cursurile acelea am senzația că mă trezesc. Sînt energizat. După cursurile de la facultate mă simt obosit.

Fiindcă simt timpul cum trece. Și doar sînt același pedagog și într-o parte, și-n cealaltă. Acum, mă gîndesc, e posibil să intru în rezonanță cu ei și să fiu și eu mai lent, ori mai opac, pe măsura opacității lor.

O.V.: Voiati să dați la Franceză. V-a interesat absurdul existențialismului francez, care postulează că, tocmai fiindcă lumea nu are sens, oamenii pot crea sensuri?

I.D.: Da' de unde știți asta? Da, așa e, voiam să dau la **Franceză**. Aveam o profesoare excepțională, care mi-a stimulat interesul pentru limba și literatura franceză. Acum, sigur, eu nu sînt specialist în așa ceva. Soția mea însă a terminat **Franceza** și a făcut o disertație despre **Beckett**. M-am simțit atunci din nou tînăr, discutînd cu ea despre absurd... „En attendant Godot”... A fost, așa... m-am simțit reîntinerit!

O.V.: Ce spuneți sună în spiritul Greciei Antice: că o cetate bogată e aceea care își permite să fie jefuită de nenumărate ori, fără să devină săracă.

I.D.: Exact așa și aici! Dacă te simți bine cu tine, atunci poți să recunoști mult mai ușor că ai greșit. Mi-a trebuit destul de mult timp ca să înțeleg asta și mai ales ca să mă simt bine cu mine însumi.

O.V.: În ciuda tuturor diplomelor de șef de promoție?

I.D.: Dar știți, tocmai! Tocmai în ciuda acestor feed-backuri pozitive! Cum să explic? Tocmai asta e definiția complexului de inferioritate! Dacă eu sînt prost și zic că sînt prost, atunci sînt realist. Dar dacă zic că sînt prost, dar eu sînt un tip istet, abia ăsta e un complex de inferioritate. Problema e că, cu cît ai performanțe mai mari, cu atît e posibil să apară și îndoieli mai multe!

O.V.: Asta se rezolvă printr-un program încărcat?

I.D.: Nu! Bine, asta le spun eu pacienților mei. Adică, dacă nu vrei să te mai gîndești la asta, dă-i minții altceva să roadă, nu? Eu cred însă că e bine să rezolvi asta meditînd asupra ta. Și spun, ca să te simți bine, împacă-te mai întîi cu tine! E celebrul dicton biblic, „iubește-ți aproapele ca pe tine însuși!” Ce înseamnă asta? Mai întîi, învață să te iubești pe tine, ca ființă imperfectă, acceptîndu-ți în egală măsură și limitele, și resursele. Abia după aceea vei putea să-i iubești și pe ceilalți, tot ca pe tine, ca ființe imperfecte, tolerîndu-le limitele și bucurîndu-te de resursele lor.

Prin credințele lor, oamenii își pot depăși condiția

O.V.: V-a plăcut Jung?

I.D.: Mie îmi place psihologia psiho-dinamică. Personal, cred că această parte mai profundă a ființei umane, de care se îngrijește psihologia abisală, poate fi mai ușor explorată cu ajutorul transei hipnotice. **Erikson** avea o formulă paradoxală, care suna cam așa: Sînt multe lucrurii pe care le știi, dar nu știi că le știi, iar cînd vei ști ceea ce nu știi că știi, vei ști și te vei schimba. În transă poți descoperi foarte multe lucruri pe care nu știai că le știi.

O.V.: Psihanaliștilor le-au tot fost intentate procese fiindcă, orientîndu-și pacienții, le-au indus false amintiri.

I.D.: Exact. Tocmai de ceea le spuneam recent cursanților mei că pacienții trebuie avertizați că aceste imagini, evenimente sau trăiri pe care le accesează în transă sînt construcții psihologice. Noi nu avem nici o certitudine că experiențele relatate de un pacient, în timpul transei, cu privire la trecutul său, s-au întîmplat cu adevărat. Au apărut, într-adevăr, tot felul de procese fiindcă persoane aflate la 40 de ani au declarat că fuseseră abuzate sexual în copilărie. S-a demonstrat că, în mod inconștient, li s-a indus acestor persoane credința că s-a întîmplat ceva. Orice întrebare adresată pacientului în stare de transă include o sugestie care orientează pacientul în direcția respectivă. O întrebare simplă, de pildă: „De unde cumpărați pîinea?” include o sugestie: asta dovedește clar că nu faceți pîinea singură, ci o cumpărați. Sau: „Ce culoare avea haina persoanei respective?” Sugestia e că acea persoană avea o haină. Sau: „Ce

„Eu nu-i învinovățesc pe cei care au partizanat cu sistemul”

experiențe neplăcute vă amintiți?” Sugestia e că s-au petrecut lucruri neplăcute.

Săpăm pe vectorii timpului pînă găsim ceva ce nu se mai prăbușește sub noi

O.V.: Construcția personală se sprijină mai bine în credințe decît în adevăruri?

I.D.: Orice poate fi transformat într-o cărămidă care să ajute la construcția și dezvoltarea sinelui. După mintea mea, de pildă, viețile anterioare nu sînt altceva decît construcții psihologice, menite să dea sens existenței din prezent.

O.V.: De asta viețile anterioare implică mereu experiențe excepționale.

I.D.: Exact! Cum spune poetul, „la trecutu-ți mare, mare viitor!” Nu? Sigur! Dacă-n viața asta nu găsești nimic care să-ți dea încredere în tine și-n viitorul tău, nu-i nimic. Exact ca atunci cînd pornești construcția unei clădiri, sapi pînă găsești un teren solid. Săpăm pe vectorii timpului pînă găsim ceva care nu se mai prăbușește sub noi și de pe care putem începe să ne articulăm.

O.V.: Vă aflați în conflict de valori cu psihoterapeuți de felul lui **Stanislav Grof**, care mizează pe comuniunea dintre om și univers?

I.D.: Da! Fiindcă, din nefericire, psihologia trans-personală vehiculează o serie de idei care, după mintea mea, nu au nimic de-a face cu cercetarea științifică. Sigur, și **Stanislav Grof** se bazează tot pe transa hipnotică, pe starea onirică. El a plecat din **Cehia**, unde a făcut experimentele acelea cu **LSD**, pe soldați, iar oamenii trăiau o serie de realități. Dar eu cred că o astfel de persoană confundă harta cu realitatea.

O.V.: A verificat cele spuse de pacienții aflați în transă, prin anchete ulterioare. Cazurile care au stîrnit cel mai mult rumoare, au fost cele în care indivizii precizau detalii despre viața unor oameni necunoscuți, care locuiau în alte țări și care, contactați, au validat informațiile.

I.D.: El confundă credințele oamenilor cu realitatea. Dacă eu mă consider a fi un om care are cunoștințe științifice, știu exact ceea ce fac. Dacă pacientul meu îmi cere să-l duc într-o viață anterioară, eu îl duc, dar știu că ăsta e spațiul lui subiectiv. Nu trec într-o altă dimensiune a timpului! Pe urmă, noi sîntem prizonierii credințelor noastre, a codurilor culturale care ne modelează viața. Multe dintre comportamentele oamenilor sînt similare nu pentru că

mergem cu toții în același loc, ci pentru că mîncăm aceeași mîncare. Pentru că trăim în spațiul simbolic al lumii noastre!

Oamenii n-au nevoie de certitudini, ci de speranță

O.V.: Simțiți vreodată dacă fratelui dumneavoastră geamăn îi este rău, fără să vă spună?

I.D.: Nu. Vedeti, telepatia, de fapt, se explică prin faptul că doi oameni care cresc în același mediu, doi gemeni cu care mama încearcă să se comporte întotdeauna egal, dezvoltă condiționări similare. Dacă eu stau acum și-mi beau cafeaua și spun: „Cred că fratele meu își bea cafeaua”, acest lucru se întîmplă nu pentru eu chiar aș ghici, ci pentru că, din viața pe care am avut-o împreună, știu că asta face el.

O.V.: Nici pacienții dumneavoastră nu v-au mărturisit că li se întîmplă să simtă dacă, de exemplu, frații lor, dau de necaz?

I.D.: Nu. Chiar, nu! Știți, **Petre Țuțea** spunea la un moment dat: „Adevărul oferă certitudini”. Iar oamenii n-au nevoie de certitudini. Ei au nevoie de speranță. Și singurul lucru în care oamenii pot găsi speranță este misterul.

O.V.: În ultimii ani, apar tot mai mulți exaltați...

I.D.: Păi da! Eu o tot spun! Oamenii au nevoie ca de aer de universul lor simbolic. Iar într-o lume în care pînă și religiile au devenit ideologii și oamenii nu-și regăsesc principalele valori nici măcar în religie, atunci creează ei înșiși un alt univers simbolic, în care să se regăsească. Au, pur și simplu, nevoie să fie ei înșiși, să-și regăsească adevărurile, valorile, aspirațiile, să se întâlnească iarăși cu sinele lor.

O.V.: Dumneavoastră în ce ați găsit misterul?

I.D.: Misterul? Eu mă minunez de fiecare dată cînd lucrez cu pacienții mei să constat că nu știu cum se întîmplă și descoperim ideile, pîrghiile care conduc spre un *insight* (n.r.: înțelegere, intuiție) special, iar dezvoltarea se deblochează. Sînt fascinat de oameni. Omul este un mister prin faptul că poate să se regenereze, să depășească obstacole incredibile! Noi avem, într-adevăr, nevoia de-a crede în idei precum aceea a comunicării extra-senzoriale, dar probabil că asta este expresia unei nevoi mult mai profunde, de omipotență! E nevoia de hiper-potență a ființei umane!

Oana OLARIU

Ultima împărtășanie

În lipsa unui pastor, Mînăstirea Tanacu

În clădirea mare de pe deal pare că nu a călcat demult nimeni

La Tanacu, lumea trăiește într-o sacralitate scăldată în misticism. Deși au trecut ani de cînd părintele Daniel Corogeanu a fost închis, oamenii încă mai bat, spășiți, drumul de pe buza pădurii spre poarta lăcașului de cult, așteptîndu-se să-l găsească acolo pe călugărul cu barba roșie afirmîndu-i pînă la țărîină. În satele dimprejurul mînăstirii Tanacu sînt femei și bărbați pe care îi leagă de lăcaș mai mult decît rugăciunile de duminică. Sînt cei care au fost acolo de cînd a început să se scrie istoria locului și care au cărat lemnele, lutul și balega care țin și astăzi împreună pereții paraclisului. „Dacă ar veni mîine, pe brînci m-aș fîrî și tot m-aș duce să-l văd”, spune cu vocea tremurată Aneta Dărăscu. Pe părintele care alunga dracii și boala din oameni l-au găsit în mijlocul cîmpului, în fața unei icoane și cu un acoperiș încropit deasupra capului prin care, pe alocuri, trecea soarele. „Veniți și ajutați-mă să fac o mînăstire”, le-a spus acesta. Și au venit, de atunci, în fiecare duminică, de aproape zece ani de zile.

Mînăstirea Tanacu stă semeată pe cea mai înaltă colină dintre satele Benesti, Tanacu, Moara Domnească, Deleni și Munteni, în inima județului Vaslui. De fapt, i se spune Tanacu „doar pentru că, undeva demult, în administrația comunei era și terenul acela. Dar nu ține direct de sat”, îmi povestește bărbatul la vreo 50 de ani, solid, cu față blîndă, care a fost primar în 2005, cînd părintele și măicuțele de la lăcașul de cult au fost arestați pentru că ar fi omorît-o pe tînăra măicuță Irina Cornici.

Ferește abil gropile de pe cei opt kilometri de asfalt care leagă Tanacu de șoseaua de la Vaslui la Iași și-mi spune, zîmbind, că știe drumul pe de rost. Își aduce aminte că în 2005 a primit un telefon de la Consiliul Județean de la Vaslui: „«Ce-ați făcut, măi, acolo? Vezi ai grijă că vine Tatulici cu elicopterul la tine.»» Eram bulversat, habar n-aveam ce se întîmplase. Am dat telefon la una dintre măicuțele care erau acolo și am întrebato ce se-a întîmplat, pentru că aveam teren în zonă și mai vorbeam cu ea. Mi-a zis

că totul e bine, dar m-am trezit în ziua aia cu toată lumea la ușa mea”. A aflat și el de la televizor că părintele Daniel, la care a mers la rîndul său de multe ori, era acuzat de omor. Vorbește încet, își calculează cuvintele, dar nu-și premeditează discursul. „Din Tanacu n-o să mai găsiți oameni care merg la mînăstire. Nici înainte nu mergeau mulți, dar de cînd a plecat părintele nici femeile care făceau drumul înainte nu mai merg acum”, îmi spune acesta. O spune ca pe-o sentință, era inevitabil, și în ochii săi, ca după plecarea părintelui Daniel, lumea să nu se mai îndrepte spre mînăstirea din inima pădurii.

Izbava ploii

Nici cele două măicuțe care erau din Moara Domnească și din Deleni nu s-au întors în locurile unde au crescut după ce au fost eliberate. S-au stabilit în Huși, orașul a cărui episcopie le-a caterisit, împreună cu părintele și cu încă două măicuțe, și le-a luat dreptul pentru totdeauna de a sluji în vreun lăcaș al Bisericii Ortodoxe Române.

• cei care „l-au iubit pe părinte ca pe un tată” nu își mai arată fețele prin sat, fiindu-le frică de gura altora • cît s-a făcut lăcașul de cult, preotul a dormit într-o colibă

Din Tanacu pînă în Benesti, casele sărăcicioase stau ascunse în vegetația care le-a invadat curtea. Cum oamenii sînt plecați la muncile cîmpului, satul pare aproape părăsit, vîntul ridicînd în rotocoale mici praful care s-a strîns la marginea șoselei. Drumul spre mînăstire se rupe de la asfaltul găurit și urcă alene pe dealul din spatele magazinului din sat, de unde moș Vasile și-a cumpărat o scrumbie și un pahar de suc rece. „Mergeam la biserică în fiecare săptămînă și n-aveam loc să-mi las calul să se-aseze de cîte mașini erau. Pe părinte l-am cunoscut, acum nu știu dacă el a făcut ce-a făcut, dar oamenii din sat l-au iubit. Doar l-au ajutat atîția să-și construiască mînăstirea”, îmi spune bătrînul zîmbind. Își amintește că lăcașul de cult era casă pentru mulți dintre oamenii din sat, dar acum, chiar și cei care „l-au iubit pe părinte ca pe un tată” nu își mai arată fețele din spatele gardurilor, fiindu-le frică să nu fie batjocoriți de vecini. Încet, oamenii s-au îndepărtat unii pe alții de mînăstire.

Bătrînul își apleacă privirea spre drumul din față, rămînînd cu ochii ațîtiți asupra cîmpului plin cu oameni care-și izbeau sapele în pămîntul uscat. „A fost atît de cald, dacă ar da Domnul acum o ploaie, ar fi mană cerească, ar da colțul cerealele”, spune moș Vasile în timp ce ridică ostentativ nasul în sus, vrînd parcă să tragă în el tot aerul din-spre văzduh. „Nu, nu azi”, zice bătrînul și se întoarce la mine zîmbind.

M-a lăsat la poarta Mariei Dărăscu, una dintre femeile care, în urmă cu zece, ani, l-au găsit pe părintele Daniel Corogeanu pe locul în care se află astăzi construită mînăstirea. Acesta stătea în genunchi în fața unei icoane înalte cît el, cu o scîndură la spate și două care se-mbinau într-un acoperiș prin care ploaia îi uda nestingherită veșmîntul. Se ruga.

Căruțe de lemn, balegă și covoare

„Era devreme după amiază”, povestește femeia, frămîntîndu-și mîinile bătătorite în poală. „Veneam de la prășit cu băiatul meu și cu soțul care a murit și le-am spus «hai, duceți-vă și îl ajutați oleacă», pentru că umbra cu niște tîlpici și cu rochia aceea în mînă prin glod pînă la genunchi, săracul. Parcă îl văd și acum”. Doamna Maria rîde. Îmi spune că n-o face prea des, nici cu bărbatul de care s-a legat în urmă cu vreo cinci ani. Vorbește șoptit, printre suspine, de parcă fiecare cuvînt rostit i-ar arde limba. „Mi-o face Dumnezeu parte, dar cît am muncit eu acolo... Erau puse leături pe peretele acela așa, curmeziș, și băgam lut și balegă prin toate găurile acelea și pe podea tot așa. Eram eu și niște femei din satele dimprejur. Dintre cei care s-au strîns acolo, șase dormeau la mine, făceam mîncare și în fiecare seară îi culcam acolo, în grajdul acela”, și femeia întinde mîna spre un finar înalt din spatele bucătăriei de vară.

De cînd s-au decis oamenii din satele din jur să-l ajute pe părinte să construiască mînăstirea, doamna Maria a fost în pădure și a adus căruțe pline cu lemn și a cumpărat împreună cu sâtenii teracotă să facă sobele pentru că se apropia iarna. Cînd a fost gata paraclisul, tot oamenii din sat împre-

ună cu părintele au pus mînă de la mînă și au cumpărat perdele, covoare și toate lucrurile de care mai era trebuință. Cît lucrau însă la paraclis, părintele dormea „într-un pătuc de un metru și puțin, cu un așternut, și mai era și un băiețel cu dînsul și dormeau acolo. Le-a dat cineva un purcel, le-a dat caș, le-a dat vin și aveau o gaură săpată în pămînt la marginea pădurii unde era răcoare. Era un debil pe aici zicea că e paznic de pădure, a fost și-a furat purceii, ce păsări mai avea, cașul și vinul”. Maria Dărăscu începe aproape să tipe. Își dă singură seama și se pornește să vorbească în șoaptă de una singură, repede, indescifrabil. Și, după cîteva zeci de secunde de pauză, îmi zice, aproape plîngînd, „dacă i-o dat drumul și vrea să vină la noi eu îl iau în brațe și îl aduc acasă”.

De teama călărețului

Înainte ca părintele Daniel Corogeanu să fie acuzat că l-a ascuns pe diavol printre straițele bisericesti și că i-a luat viața tinerei măicuțe Irina, oamenii spun că a avut o viziune. Era într-o noapte în care vîntul făcea copacii din pădurea cu care se-mpresoară mînăstirea să freamăte. Părintele

În mijlocul satului tronează trei cumpene de 15 metri

se trezise din cauza zgomotului și a auzit un ropot de copite venind înspre poarta așezămîntului. S-a dus cu un opaiț și a deschis-o, lăsînd vîntul să-i spulbere barba lungă și roșie. De partea cealaltă, un călăreț stătea mîndru în șa și îl privea sfidător. „Vino-ncoa la mine să-ți smulg barba aceea”, i-a spus fantasma călugărului. Preotul a închis poarta mînăstirii și s-a trezit.

Le-a îndemnat pe femei „să facă rugăciuni”, că semn bun ăsta nu e, dar să nu-și facă griji pentru el. „Însă atunci s-a întîmplat ceva, erau mulți care îl înjurau că a făcut mînăstirea, căutau să-l bată de nici nu mai dădea drumul la poartă decît la oameni pe care îi cunoștea. Îmi spunea atunci «faceți rugăciuni că nu era nimeni». Dar ăla era diavolul. Și după ce a făcut el rugăciune, nu a mai apărut nimica,

dar de acolo a pornit toată răutatea aceea de s-a cuprins cu ea locul acela”, își amintește doamna Maria Dărăscu, în timp ce dă din cap, prinsă într-o tranșă a amintirilor. Scapă din mînă cana cu care mi-a adus apă rece din casă și aceasta îi cade pe papuc, rostogolindu-se apoi spre marginea curții, unde aveau găinile apă. Femeia se uită mirată la mine, neînțelegînd ce tocmai s-a nîtmplat, se repede după cană și pleacă înapoi în casă, „să o spăl, să fie curată, să putem bea apă”. Dinăuntru se întoarce mai răvășită decît a intrat și se uită lung la mine, așteptîndu-se parcă să mă prezint iar.

Era iarnă cînd le-a povestit părintele femeilor ce-a visat, cînd doamna Maria și cumnata ei Aneta Dărăscu încercau să străbată nămeții cu căruța pentru a duce de mîncare celor rămași înzăpeziți la mînăstire. „Măicuțele nici nu voiau să mă lase să intru, așa le-a spus părintele, să nu intre nimeni pînă nu dă el voie. Și am stat în frig pînă a venit părintele și ne-a luat înăuntru, a primit mîncarea și ne-a povestit ce a văzut”, își amintește Maria Dărăscu, bîntuită la rîndu-i de aceeași privire pierdută.

Femeia crede în „harul părintelui” pentru că a fost și ea bolnavă și, la rîndul ei, a apelat la rugăciunile lui. „Și încă cît de bolnavă am fost, mă rog la Dumnezeu să nu fie nici cel mai aprig dușman al meu. Am stat prin spital, n-am înțeles nimic, nu puteam să fac nimic, nici eu nici doctorii și uite cum mi-a făcut aista. M-a făcut bine. Mai aveam și o nepotică care nu putea să vorbească și doctorii nu știau ce să îi facă. Am dus-o cu mine de cîteva ori, pe ea și pe fratele ei Andrei, și a doua oară cînd am fost acolo părintele i-a spus «Măi Andrei, să îi spui mamei tale să o ducă de nouă ori la rugăciuni», îmi zice răsît femeia spunînd că, astăzi, fata vorbește fără nici o problemă, chiar dacă pe ea o evită. Bombănește de cei șapte ani de acasă și pleacă înăuntru de unde o strigase bărbatul.

După ce a fost gata paraclisul, erau nopți în care femeile care au muncit în sat mergeau și dormeau acolo ca să stea la slujbele de cu seara și de a doua zi dimineata. „A fost frumos, așa frumos cum nu o să mai fie niciodată. Părintele a avut credință mare, har mare. Să știți că preot de-acela mai rar. Dacă aud că o venit mă duc la el, stau în genunchi și îi pup picioarele”, îmi spune doamna Maria din poartă, în timp ce mă îndrumă către casa cumnatei sale. Îmi strigă în urmă că, după ea, totul ar fi fost mult mai simplu dacă nu o lua pe Irina de la spital a doua oară „dar n-a fost vina preotului, maica din Deleni a vrut să o aducă la biserică să o facă măicuță, pînă și fratele fetei a semnat că nu e nebulă numai să o aducă. Părintele a spus nu, dar pînă la urmă a cedat. Asta n-a vrut s-o zică nimeni, toți strigau doar că părintele e un criminal. De asta eu acum nu vreau să merg. N-am nimic cu călugării de acolo, dar dacă vine al meu merg zi și noapte, altfel nu”.

Femeia cu privirea regală

Ulițele satului Benesti sînt înguste și invadate și ele, precum gospodăriile, de vegetație. Casele sînt învelite de tăcere, singurele sunete care răzbat dinspre micile străduțe sînt cele lăsate de

O biserică lângă casă

Își exorcizează trecutul

- „cum îi făcea părintele Sfînta Cruce pe cap de trei ori se potolea, nu mai zbiera”
- chiar dacă sînt mulți kilometri, femeia merge în fiecare duminică la slujbă

găletile care se aruncă zgomotos spre fundul fîntînilor. Pe-aceste ulițe m-a urmărit doamna Irina de cînd am ieșit de pe poarta albastră a **Mariei Dărăscu**. Cu pașii mici și cu un braț de lemn pe care l-a cules în drumul dinspre stația de autobuz spre casă, femeia venită de la **Vaslui** a schimbat două vorbe cu doamna **Maria** cînd m-a văzut plecînd de la dînsa. Rătăcindu-mă pe ulițele înguste, doamna **Irina** se apropie de mine, mă întreabă dacă o caut pe **Aneta**, cumnata **Mariei** din deal și se oferă să mă conducă pînă la ea la poartă. După prima cotitură, mă oprește lîngă gard, ridică bățul amenințător și-mi spune, aproape tipînd, „am fost și eu la părinte. Am pus și eu de la mine și am lucrat cu mîna mea la minăstire. Slujbele or fi fost ele frumoase, dar nu cred că părintele ăsta a fost cu totul și cu totul curat. Eu nu spun mai multe, nu e locul meu și nu ma interesează dacă sinteți cu unul sau cu altul”, și îmi aruncă o privire iscoditoare pe care o simt pînă în spatele capului. „Eu atît vă spun: cît a chinuit săraca fată, cît a suferit! Dacă Dumnezeu a pus sufletul în cineva, cum poți tu, cu mintea limpede, să-l iei și apoi să spună oamenii că nu s-a înțîmplat nimic.” Nu așteaptă să-i răspund, îmi spune că e vecina **Anetei** și că mă repede pînă la ea la poartă „dacă nu e plecată la prășit”.

Pe doamna **Aneta** am prins-o pe picior de plecare, venise doar puțin la amiază să bea o cană cu apă și să mănînce un colț de pîine. E o femeie de 71 de ani, mică, aplecată de spate cu ochi regali, unul de culoare verde și unul albastru, care atunci cînd zîmbește, par că își schimbă culorile între ei. Și cînd am întrebat-o de părinte, chipul

i s-a strîns într-un zîmbet trist și ochii au început să-i lucească. „Cînd am auzit că a venit un călugăr să facă minăstire în pădure ne-am dus și noi să vedem, împreună cu cîteva femei din sat, într-o duminică. Era sub cerul liber cu trei scînduri în jur și cu icoana în față. De atunci am mers mereu, am sărit cu cătel, cu purcel fiecare cum a putut, am tencuit, am dat cu balegă, am fetuit, am dat cu var, încet încet”, spune femeia cu o mîndrie ascunsă de sfială. A fost una dintre cele mai bucurtoase femei din sat cînd a auzit că cineva vrea să facă o minăstire pe deal lîngă ea. Mereu, cînd auzea vecinele care, pensionate, plecau în turul locașurilor de cult din **Moldova**, ea se intrista. „Am patru copii, am teren de muncit, bărbatul meu a fost mereu cu băutura și țigările și eu n-am fost niciodată la o minăstire. Dar acum a dat Dumnezeu și s-a făcut lîngă mine, am zis că măcar aici să mă duc cît oi mai putea, cît oi mai trăi”.

Își aduce aminte cum veneau cîte 20 de mașini la părinte în fiecare duminică și cum se aliniau în fața-i „bărbați bine, la costum, de la oraș”, pe care îi întreba mereu ce le fac copiii, sau mamele, „sau alte rude. Pe toți i-a ajutat, dar n-am să o uit niciodată pe femeia aceea din Deleni parcă, care a venit o lună de zile, duminică de duminică, zvîrcolindu-se, la minăstire”. Oamenii crezuseră că femeia era bolnavă, dar cînd pastilele nu și-au făcut nici un efect, au dus-o la minăstirea de pe deal la părintele **Daniel**. „Știți cum citea rugăciunile? Știți cum făcea femeia aia? Cum făcea, răgea, țipa, o țineau femeile care, cum puteau și părintele îi făcea Sfînta Cruce pe cap de două ori și a treia oară se potolea,

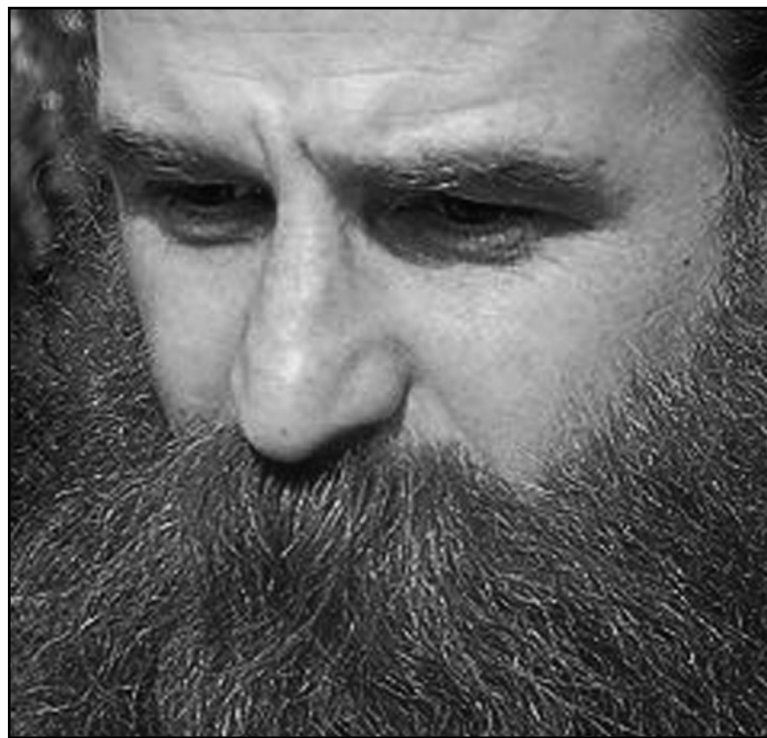
nu mai țipa, nu mai zbiera. Mereu cînd începea să citească blestemul lui Sfîntul Vasile pentru diavol, Doamne ce era!”. Însă nu doar rugăciunile părintelui au adus-o duminică de duminică la minăstire. Aceasta își aduce aminte că, de fiecare dată, la fiecare praznic sau slujbă de pomenire, încerca să îi lase cîte un ban, dar călugărul nu a vrut niciodată să ia. „Îi spuneam, ia părinte de aici, să ai și matale ce mîncă, să ai pentru biserică, dar nu a vrut niciodată să primească de la noi nimic. Și mereu cînd mergeam nu ne lăsa să plecăm pînă nu ne dădea de mîncare, el și măicuțele care au venit acolo”.

Cînd a văzut că preotul a fost ridicat „de oamenii ăia cu măști” a mers după el la **Vaslui** de fiecare dată cînd avea proces. Și nu a fost singură. Îmi spune mîndră că s-au strîns zeci de oameni, „gîrlă eram, puhoi. Vă spun pe cînte, mergea preotul înainte și noi după dînsul și era garda care ne respingea, dar noi nu ne dădeam la o parte. A fost și o femeie care a spus la tribunal în față la toată lumea: «copilul meu s-a îndreptat de mîna părintelui. De ce l-ați închis? Nu puteam să stau în casă de ce boală avea și acum e bine. De ce nu îi dați drumul?»”.

Se uită în lungul casei despre care mi-a spus la început că a sfîșit-o chiar părintele cu alaiul său de maici. Își mișcă buzele de parcă ar număra ceva, apoi se uită, blînd, fără resentiment, din nou, la mine. „Știți că la proces n-a deschis gura? Ce să se apere, a spus doar că nu e vinovat, că el voia să facă bine, și atît.”

Mînăstirea de pe colină

Din locul unde are doamna **Aneta**

Pentru rugăciunile părintelui Daniel Corogeanu veneau oameni toate colțurile țării

ta casa, satul pare un labirint. Fiecare drum urcă agale pe o culme și se coboară spre mijlocul satului, unde tronează trei cumpăne de 15 metri înălțime, care, la imboldul unuia dintre săteni, își lasă gura spre centrul pămîntului. În spatele lor, se întinde o alee bătătorită și acoperită cu praf pînă la gleznă, care ocolește satul și se lasă spre minăstirea din pădure. Pe drum nu e țipenie de om și cu cît te apropii mai mult de liziera pădurii, cu atît nu mai auzi decît copacii plimbați de vînt și păsările care aleargă printre ei. Doar în depărtare, pe un deal, aproape de sosea, un tractor roșu cît o buburuză trage brazde în diagonală, de parcă și el ar fi supus bății vîntului.

În fața minăstirii pămîntul pare mai crăpat decît coaja unei pîini scoase proaspăt din cuptor. Biserica albă, cu geamuri din termopan, e închisă pentru vizitatori, dar paraclisul de lîngă stă deschis. Clădirea e mică, încăp în ea cel mult 50 de oameni, dacă ar sta îngrămădiți. Brusc, din lateralul altarului, dintr-o cameră, apare un călugăr înalt cît tocul ușii, îmi spune speriat, în mai multe feluri, că ei nu știu nimic. „Am venit aici în locul părintelui Daniel, dar nu l-am cunoscut, sîntem acum o obște de patru călugări, nu mai este minăstire de măicuțe”. Susține că episcopia le-a spus să vină aici și de atunci își duc „traiul monahal”, fără să deranjeze pe nimeni.

Îi cunosc pe oamenii din sat care vin la slujbe și îi primesc bucurii. N-ar ști cum veneau oamenii înainte la **Tanacu**, dar acum vin suficient de mulți încît **Sfîntul Maslu** nu are niciodată bisericiuța goală.

Vindecarea orbilor

De la minăstire pînă la **Moara Domnească** nu duce nici un drum. Toți credincioșii o iau pe de-a dreptul, peste cîmp, pe arătură, printr-o pădure și străbat cele două coline care despart satul de la șosea de lăcașul de cult. În partea de sus a satului, doamna **Valeria Cozma** așteaptă ca niște băieți să-i termine de tăiat cîteva brațe de lemne. Ea a venit în fiecare săptămînă de cînd părintele s-a hotărît să facă minăstirea pe cea mai înaltă dintre colinele din zonă și, uneori, au prins-o zile întregi cînd nu cobora să-și vadă de propria gospodărie. Spune ca-ntr-un bocet că nimeni nu a suferit cum a făcut-o părintele **Daniel**, a fost bătut, fugărit în timp ce lucra la minăstire și a dormit într-un cires, vara, cît lucra la ea. „O dată a mîncat șase

săptămîni numai porumbele, nu avea nici apă, nici nimic. Erau verzi. Și îi ziceam, «părinte cum le puteți mîncă, uitați cît sînt de amare!», și el se uita la mine și răspundea «vai, mamaie, s-au făcut dulci ca mierea», îmi spune femeia cu vocea îndulcindu-i-se cu fiecare amintire depănată.

Chiar dacă sînt mulți kilometri de la casa ei din vale pînă la lăcașul de cult, femeia merge în fiecare duminică. Crede că nu a fost vina părintelui pentru ce s-a întîmplat, dar poate că a fost voia lui **Dumnezeu** să se întîmple așa, „să îi poată ajuta și pe cei de acolo, din închisoare”. De aceea se avîntă la deal săptămînă de săptămînă. „Am o dorință de mă arde în suflet, dorința lui, care a stat și a făcut, chinuit, săracul, numai Dumnezeu știe cît a înghițit acolo. Gîndiți-vă, a venit lume bolnavă și s-a îndreptat, a venit lume surdă și a auzit, a venit lume mută și a vorbit. Cum să nu merg și să-l ținem aproape”. Și lucrurile au început să meargă prost prin sate încă de cînd părintele a fost dus la închisoare. Dacă odată erau atîtea izvoare încît fiecare gospodărie avea cîte două fîntîni, astăzi, cele „din sat de la deal, stau secate. A dat Dumnezeu ploi și am fost ferți de furtună cît a stat părintele. De cînd a plecat, în fiecare an ne lovesc ploile mari”, spune spășit bătrîna.

Prin curtea aglomerată își face loc o pisică. Pășește ca o printesă prin noroi, scuturîndu-și pernele labelor delicate, de fiecare dată cînd nimereste într-o baltă. Se aciuază la piciorul bătrînei care îi aruncă o privire îndelungată. Motanul începe să toarcă, se gudură printre picioarele femeii și ia în stăpînire scaunul din spatele acesteia, unde începe să-și netezească blana. Bătrîna schitează un zîmbet mic, chinuit, și, vorbind parcă cu patrupedul, a început să spună: „cum să-i ia preoția dacă a fost hirotonit. Dacă Dumnezeu te botează, te mai poate dezboteza cineva? Așa și el. Poate i-au luat haina, dar harul n-au cum să i-l ia.”

La **Tanacu**, minăstirea lucește pe deal în apusul soarelui. În jurul colinei pe care a fost cocotată, oamenii se închină pe furis, de frica celor care îi privesc cu dezgust. Aceștia din urmă s-au lepădat de părintele **Daniel Corogeanu** la fel de repede cum au ales să-l îmbrățișeze. În amintirea tuturor a rămas însă îndemnul unui călugăr care a venit la ei cu trei scînduri sub braț. „Veniți și ajutați-mă să fac o minăstire”.

Cătălin HOPULELE

Exorcizarea măicuței Irina din 2005

Pe 15 iunie 2005, măicuța **Irina Cornici** a murit la minăstirea **Tanacu** în condiții care au rămas pînă astăzi neelucidate. În urma autopsiei nu s-a ajuns la un rezultat concludent cu ceea ce au remarcat medicii care au intervenit la fața locului: dacă aceștia din urmă au apreciat că tînăra de 23 de ani încă mai era în viață și au încercat să o resusciteze, la **Spitalul Județean** din **Vaslui** s-a determinat faptul că fata murise deja de 24 de ore.

Ca suspecti principali au fost arestați preotul **Daniel Corogeanu** și patru maici, care au fost ulterior judecați și condamnați pentru uciderea tînerei **Irina Cornici**. În apărarea acestora, acuzații au demonstrat faptul că fata suferea de afecțiuni anterior, psihologice, fiind internată la un spital de profil din **Vaslui** în urma unei căderi nervoase. De acolo, condițiile externării **Irinei Cornici** sînt, din nou, încă neclare, pe fișa de externare precizîndu-se că fata suferea de schizofrenie și că trebuia ținută sub observație.

Investigația forțelor de ordine a determinat faptul că tînăra ar fi fost privată de hrană și de apă și că a fost legată de o cruce de lemn timp de trei zile, înaintea dimineții de 15 iunie cînd a fost chemată ambulanța. Mai mult, s-a dedus faptul că tînăra încetase să își ia tratamentul prescris de către psihiatru din cauza costurilor

ridicate ale acestuia. În apărarea lor, călugărul și măicuțele au declarat că fata a fost legată doar pentru a nu se răni pe ea și pe cei din jur și pentru că se temeau ca aceasta să nu dea foc chiliei. Au încercat să o hrănească și să îi dea ceai, însă timp de cele trei zile cît a fost izolată, preotul a declarat că fata nu a vrut să mănînce sau să bea nimic.

La începutul lui 2008, părintele **Daniel Corogeanu** a fost condam-

Călugărul nu și-a vizitat enoriașii din satele care înconjoară lăcașul de cult de la Tanacu

În criză de personalitate

Lîngă schele, toate hainele zboară

Baia Turcească din Blași și-a reluat „microstagiuena de vară” anuală de teatru neconvențional, prin piesa de vineri, 4 mai, „Cipsuri și dale”, scrisă de Ioan Peter, în regia lui Cătălin Cucu. Timp de aproape o oră și jumătate, actorii tineri i-au făcut pe spectatori să uite de disconfortul creat de încăperea aflată în ruine și de scaunele improvizate din niște lăzi goale de bere, într-o adaptare după filmul „The Full Monty”. Spectacolul a înfățișat viața unor oameni măcinați de crize, economice și sufletești, care i-au lăsat fără slujbe, dar la fel de dornici să se redrezeze, cu sau fără compromisiuri.

Totul începe spontan, punînd în umbră resemnarea celor care nu și-au găsit numele scris pe bilețelele de pe cele 70 de scaune din **Baia Turcească**. Cîteva metri mai în față, pașii care se aud din ce în ce mai apăsător aduc în scenă pe domnișoara **Tora**, o fostă animatoare într-un club de *striptease*. „Fostă” pentru că, acum, aceasta încearcă să scoată profit din barul recent deschis, cu bani împrumutați. Cîteva clipe mai tîrziu, se aude alți pași, coborînd în trombă de pe niște scări. Doi bărbați cu atitudine și veșminte de mafiot se reped către **Tora**, unul dintre ei apucînd-o subit de gît și avertizînd-o că trebuie să-și plătească datoria.

Actorii ?i-au amestecat dramele cu publicul îngrămădit în bar

Cărămizi de vînzare

În sala înaltă, cu arhitectură bizantină, publicul privește serios și îngîndurat, pe fețele multora citindu-se înțelegerea a ceea ce pare a fi o dramă socială. Însă, cît mă uit în stînga și în dreapta, expresiile se schimbă, simultan cu apariția unui nou personaj, îmbrăcat într-un sacou gri și cu un ziar la brăț. Nevrînd să atragă atenția, recuperatorii ies pe unde au intrat, în timp ce din boxe răsună o melodie jucăușă. În „Cipsuri și dale”, scenele se schimbă pe muzica celor de la **The Tokens**, „The lion sleeps tonight”, amplificînd ideea unei satire plasate în interiorul junglei urbane în care personajele sînt prizoniere. Lumina devine destul de palidă cît să ne dăm seama de tranziție, dar îndeajuns de vizibilă încît actorii să poată pregăti, sprintenește, decorul pentru următorul act.

În scena următoare, bărbatul cu sacoul gri se așază la una dintre mese, împăcat că poate să-și lase jos ghiozdanul de pe umeri. Lui i se alătură un tînar slăbănog care poposește la fel de obosit la o masă alăturată, trîntind o sacoșă voluminoasă de pămînt. Deși nu prea seamănă, cei doi nu au în comun doar faptul că au rămas șomeri, ci și mica afacere pe care o au cu barmanița. Primesc cîte un leu pentru fiecare cărămidă pe care reușesc s-o fure de pe la vreo construcție neterminată, folosită de **Tora** pentru amenajarea aleii.

Înainte de a comanda ceva, băieții se măsoară în priviri încercînd să-și sperie contracandidatul la banii pentru cărămizi, clipă în care apare și „marinarul”, aflat în același grup al disponibilizaților. Din cîte observ, făcînd abstracție de cazul barmaniței, numele sînt lăsate pe un plan secund, fiind exploatate niște tipuri de comportamente întîlnite la colț de stradă. Dacă individul cu rucsacul este șmecherul puțin turmentat care poate ieși cu vorba șireată din majoritatea încurcăturilor, celălalt e plîngăciosul care încă nu s-a maturizat, și încearcă să se integreze printre bărbați. Marinarul este genul de persoană care ar trebui să reprezinte autoritatea, mereu încercînd să treacă în poziția de lider al grupului.

Audiții cu șomeri

Cei trei se împrietenesc din momentul în care își duc la bun sfîrșit planul de a face rost de papucii cu blăniță în formă de cătel, pe care-i poartă **Tora**, pentru ca marinarul să-i facă cadou fiicei sale. Legătura dintre băieți se solidifică după ce, cu ultimii bani ai celui din urmă intrat în bar, ei încearcă să se reabiliteze financiar cumpărînd de vreo cîteva sute de lei pungi cu cipsuri, în speranța că vor cîștiga premiul cel mare. Din păcate, trupa rămîne numai cu ambalajele, din care ies doar alte frustrări, presărate cu situații și momente comice.

● muzica amplifică ideea unei satire plasate în interiorul junglei urbane

Acțiunile curg una după alta rapid și riști să rămii în urmă dacă pierzi o secundă încercînd să te așezi mai bine pe lădița ta, punctul fără întoarcere al piesei fiind momentul în care unul dintre membrii găștii propune să inițieze un spectacol de *striptease* masculin, din care să-și cîștige existența. Lor li se alătură și fosta animatoare care se oferă să-i antreneze, cu condiția ca o parte din cîștiguri să ajungă la ea. Concluzionînd că mai au nevoie de încă cîteva membri, trupa ține audiții similare unui concurs de talente, cu personaje desprinse parcă de pe ecranele televizoarelor. Așadar, echipei i se mai alătură tiparul omului care, orice ar face, trebuie să-și spună poezia, cîntărețul de hip-hop care-și gesticulează frenetic orice vorbă, și timidul căruia nu-i este frică să se dezbrace.

După cîteva scene rupte dintr-un scenariu *hollywoodian* în care protagoniștii trebuie să treacă prin antrenamente „dificile” și certuri perfide, ajung la ideea că titlul piesei este mai inspirat dacă-l citești altfel, **Chippen-dales**. Nici nu e de mirare că se străduiesc așa din greu, deoarece gașca află că la primul lor spectacol din barul modest, 200 de persoane deja și-au anunțat prezența. Și deși în fața lor nu sîntem decît vreo 60, aceștia își azvîrlă hainele de pe ei fulgerător, ca într-un desen animat, rămînînd îmbrăcați doar cu niște costume negre asemenea unei trupe profesionale de *striptease*, cu decupaje în formă de inimioară pe piept.

Din **Baia Turcească** am plecat cu impresia că „Cipsuri și dale” a fost o piesă ușor de urmărit, chiar și pentru cei din rîndurile din spate care au putut vedea doar un colț din acțiune de pe scaunele îngrămădite. Iar personajele și situațiile au fost îngroșate nici prea mult și nici prea puțin, exact cît să înlesnească mila sau măcar simpatia privitorilor de pe lăzile de bere.

Julian BÎRZOI

Franța, cu 2% mai la stînga

● președintele conservator Nicolas Sarkozy l-a catalogat pe Hollande drept „un mic calomniator”

timările la ora 20.00, la închiderea oficială a scrutinului celui de-al doilea tur al alegerilor prezidențiale din Franța. Potrivit institutului Canadian Space Agency (CSA), François Hollande a obținut 51,8% din voturi, Ipsos anunța 51,9% din voturi, iar TNS Sofres 52%” (**HotNews.ro**, duminică, 6 mai 2012).

Cu toate că „era considerat moale și lipsit de experiență, noul președinte al Hexagonului a avut apariții publice constante și a cîștigat, în acest fel, credibilitate. François Hollande a știut să capitalizeze lipsa de popularitate a lui Nicolas Sarkozy, căruia i-a denunțat stilul brutal, în condițiile în care el își dorește o președinție normală” (**HotNews.ro**, duminică, 22 aprilie 2012).

Joi seară, fostul președinte conservator **Nicolas Sarkozy**, care l-a cata-

logat pe **Hollande** drept „un mic calomniator”, a afirmat că dezbaterile din acea dimineață a fost „destul de republicană”, după ce **Bechir Essid**, avocatul lui **Muammar Gaddafi**, a afirmat că fostul lider libian a finanțat campania lui **Sarkozy** cu o sumă de aproximativ 50 de milioane de euro. Tîrgul ar fi fost încheiat de **Moussa Koussa**, fostul șef al serviciilor libiene de informații externe, la instrucțiunile lui **Gaddafi**, asigurată că există „documente care să ateste tranzacția” (**realitatea.net**, joi, 3 mai 2012).

Deși datele difuzate de **Mediafax** și preluate de **ProTV** susțin că **Hollande** a pierdut cîteva puncte „în ultimele zile”, în timp ce **Sarkozy** „a cîștigat trei procente în ultima săptămînă și unul în ultimele douăzeci și patru de ore”, conform unui sondaj realizat vineri

seară, acest lucru nu a împiedicat însă ca la închiderea cabinelor de vot **Hollande** să conducă în sondaje (**Mediafax.ro**, vineri, 4 mai 2012).

Rămîne de văzut dacă socialistul **François Hollande** va vorbi la telefon cu **Angela Merkel**, după cum a anunțat consilierul său, **Jean-Marc Ayrault**, că va face în ziua în care va cîștiga alegerile, pentru că „este vorba despre cheia refacerii economice a Europei, a reorientării Europei spre creștere, în sensul competitivității și al protecției sociale” (**cotidianul.ro**, duminică, 6 mai 2012). Acesta din urmă a mers de mai multe ori la **Berlin** în timpul campaniei electorale. Tot **Jean-Marc Ayrault** a mai declarat că speră ca duminică să fie „seara începutului unei alte istorii” (**cotidianul.ro**, duminică, 6 mai 2012). Vom urmări în următorii cinci ani dacă consilierul său a avut dreptate.

Andrei MIHAI

LENTILA DE
CONTACT
A LUMII

Moarte numerelor!

● producția a înregistrat audiențe pe care nici o altă serie nu le-a egalat de 15 ani

Dacă nu ar fi fost 9/11, **Harold** și **John** nu s-ar fi întîlnit și atunci zeci de persoane ar fi sfîrșit în plasele terorismului internațional sau ale violenței domestice. Ori, după ce atacurile asupra **Turnurilor Gemene** au instalat deznădejdea printre americani, **Guvernul** a creat un program de supraveghere amănunțită a celor 50 de state și de atunci, „ești urmărit”.

În „Person of Interest”, zece pași dacă faci, sînt monitorizați. Iar dacă a doua zi aceeași mișcare este executată diferit, „mașinăria” te extrage, devii un număr și din acel moment este știut faptul că urmează să fii ținta unui act de violență, sau poate chiar inițiatorul ei. Programul lui **Harold Finch** vede și aude, iar **John Reese** simte de care parte a baricadei este noua victimă. Miliardarul întretine programul, iar agentul special creat de către **CIA**, (dar care lucrează ascunzîndu-se de agenție) împiedică omorurile de pe străzile **New York**-ului. Dincolo de acest subiect principal al serialului, producția dezvoltă în paralel și un al doilea, care conturează poveștile personajelor, cu excepția unor scene încurcate, aruncate de pe o scară a timpului din anii anteriori.

„Person of Interest” este, la propriu, serialul american al momentului. Realizat de **Columbia Broadcasting System (CBS)** începînd cu sfîrșitul lui 2011, producția a înregistrat audiențe pe care nici o altă serie nu le-a egalat de un deceniu și jumătate, conform postului TV. **John Reese (Jim Caviezel)**, cunoscut și pentru rolul principal din „The Passion of the Christ” (n.r.: „Patimile lui Iisus”), împreună cu **Harold Finch (Michael Emerson)**, atrag aproape 15 milioane de spectatori la fiecare episod, fapt ce situează producția lui **Jonathan Nolan** și **Jeffrey Jacob Abrams** în topul celor mai apreciate serii americane.

Astfel, combinația dintre dramă și acțiune, criminali care-și coordonează activitatea în suburbiile orașelor încurajați adesea de polițiști corupți și echipa formată din cei doi actori face jocul peste ocean. Chiar și așa, pînă în prezent, însă, nici unul dintre posturile românești nu l-au achiziționat. Ele încă așteaptă ca suma audiențelor de la „Las Fierbînti”, „Pariu cu viață” și „Lacrimi de iubire” să atingă măcar o zecime din cifra înregistrată de serialul american.

Iulia CIUHU

Astrologii iar n-au avut dreptate. Cîștigătorul celui de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Franței este **François Hollande**, așa cum au arătat și sondajele de opinie, și nu **Nicolas Sarkozy**, cum au prezis cititorii în stele.

„Victoria socialistului François Hollande a fost confirmată de toate es-

„Să le fie învățătură de minte”

Guvernul se schimbă, năravul ba

Nu avem de unde ști cine va fi noul ministru al Educației în momentul în care ziarul acesta va ieși din tipografie. După toată critica – și pe bună dreptate – a presei, azi noapte Corina Dumitrescu a fost schimbată cu Ioan Mang, despre care deja se-aud vorbe că ar avea o diplomă cumpărată. Pentru un Guvern pe care Ponta l-a laudat că va fi „cel mai cinstit”, ne întrebăm și noi cine le-a făcut afița cinste.

Cristian Tudor POPESCU

„Problema este în viitor”

OPINIA VECHIE: Domnul Ponta a spus că Guvernul său va fi cel mai cinstit din istoria României. Cît de cinstiți vi se par dumneavoastră miniștrii propuși?

CRISTIAN TUDOR POPESCU: Domnul **Ponta** m-a pus pe gînduri în legătură cu ceea ce ar fi făcut dacă acest **Guvern** nu avea în față cele șase luni pînă la alegerile din noiembrie și era investit pe patru ani. Deci presupunînd că ar fi cîștigat alegerile **USL**-ul și domnul **Ponta** făcea un guvern pe patru ani, probabil că acela ar fi arătat mult mai rău decît acesta. De ce? Pentru că dacă și-a permis într-un astfel de moment – în care principala preocupare a **USL**-ului este să-și conserve, dacă nu să-și sporească capitalul electoral pînă în toamnă, cînd **Guvernul** propus de **Ponta** trebuie să umble pe vîrfuri pentru a nu pierde în ochii electoratului – personaje ca acel **Alistar**, pentru care s-a inventat un minister, sau această doamnă de la **Educație**, doamna **Dumitrescu**, această creștin-rectoare a universității aceleia care se distinge prin faptul că toate universitățile din **România** sînt probabil musulmane și ea e creștină. Eu personal nu dau doi bani pe cei care sînt absolvenți și profesori la astfel de facultăți. Deci această persoană care astăzi a ieșit la televizor pentru a-și justifica afirmația din CV cum că a studiat la **Stanford** a adus ca dovadă o înregistrare audio cu profesorul, un uriaș profesor care o girează pe dînsa, cum că a audiat cursuri și că era bună. Cine este acest profesor? Păi să vă spun, este domnul **Robert Deutsch**. Domnul **Robert Deutsch** este nimeni altul decît artizanul, împreună cu un anume **Cristian Lazarovici**, al megascrocheriei **Megapower** din anii '90, prin care zeci de milioane de euro de la bugetul de stat au fost sifonați în **Statele Unite ale Americii** la domnii **Lazarovici** și **Deutsch**, cu largul concurs al domnilor **Petre Roman** și **Theodor Stolojan**, sub pretextul funambullesc al unei investiții românești în tehnică electronică de vîrf în **Statele Unite**. Adică dacă nu vin investitorii americani, să investim noi pe teritoriul **SUA**. Una dintre cele mai mari escrocherii post-revoluționare îl are deci ca artizan pe acest **Robert Deutsch**, fost specialist în doctrină bolșevică cu studii la **Moscova**, soțul fiicei lui **Dumitru Petrescu**, ilegalist cu mare poziție în nomenclatura comunistă, cum a fost și acest **Deutsch** înainte de a fugi din țară și a-i da acum recomandări acestei doamne de pe unde este el. Deci, cu cîntea mai ușor la domnul **Ponta**. Acest guvern este unul care are destui profesioniști, oameni serioși, în frunte cu **Florin Georgescu**, prim vice-governator **BNR**, fost ministru de finanțe și un negociator extrem de experimentat cu **Fondul Monetar Internațional**. Practic el este prim-ministrul tehnic al acestui **Guvern**. De asemenea, există și alți oameni specializați în ceea ce fac

acolo, care nu au fost amestecați în afaceri de corupție, doamna **Câmpeanu** la **Muncă**, domnul **Rus** la **Interne**, domnul **Leonard Orban**, foarte bine că a fost păstrat la **Afaceri Europene**. Deci, în general e un guvern de siguranță, un guvern în care au fost puse persoane credibile, cu competență, dar excepțiile acestea numite **Alistar** și mai ales această **Corina Dumitrescu**, mă întreb ce presiuni uriașe trebuie să se fi făcut pentru ca **Victor Ponta** să își introducă asemenea pisici moarte în ogradă înainte de validarea **Guvernului** cum sînt **Corina Dumitrescu** și **Alistar**.

O.V.: Foarte multă lume e indignată de ministrul propus pentru Educație. Cum vă explicați totuși această numire?

C.T.P.: Sînt probleme mari acolo. Nu are nici o scuză **Victor Ponta**. Chiar dacă i-au impus-o anumite interese din partid, nu are nici o scuză, el și-a asumat-o, ar fi trebuit să verifice, după părerea mea trebuie să o înlătore din această formulă guvernamentală. Dacă merge mai departe cu această doamnă, întreg **Guvernul** domnului **Ponta** devine contestabil, fără discuție. Deci această persoană care și-a aranjat ploile politice plătind tot soiul de politicieni pentru niște cursuri pe la universitatea asta creștină este după părerea mea o persoană foarte dubioasă. Eu aș vrea s-o aud, apropo de studiile ei la **Universitatea Stanford**, unde cică ar fi fost profesorul ei acest **Bobby Deutsch** – n-aș vrea să-i cer dovezi suplimentare – nu, aș vrea s-o vîd pe doamna la televizor povestindu-ne în limba engleză cum a fost în **America** sau, cum spuneam, recitîndu-ne poezia „Căteluș cu părul creț” în limba engleză. Vreau să aud și eu cum a audiat ea cursuri în limba engleză acolo și cît cunoaște această limbă. N-o s-o auzim niciodată, vă garantez.

O.V.: Cît de mult credeți că va aplana acest Guvern supărările protestatarilor care au ieșit în stradă?

C.T.P.: Sigur că le va aplana, pentru că au în față cele șase luni pînă la alegeri și, v-am spus, **Guvernul** asta o să guverneze ca și cum ar ține în mînă un ou moale. Se va feri să bruscheze populația în vreun fel, o să dea mîrire la salarii, o să returneze banii luați cu japca pensionarilor. Operațiune în care vor fi ajutați de **Traian Băsescu**, care tocmai astăzi a dat o probă de coabitare cu noul **Guvern**, în sensul acordului pentru a se mări salariile și a se returna pensiile pentru ca să nu fie perceput el însuși drept dușman al poporului, ci dimpotrivă, că participă și el la această restituire. Deci **Guvernul Ponta** va face tot ce este nevoie ca să satisfacă populația în această perioadă. Problema mea este ce se va întîmpla dacă cîștigă **USL**-ul și dacă domnul **Ponta** mai face o dată guvernul la toamnă. După ce am văzut că a băgat în acest **Guvern**, probabil că

● „eu aș vrea s-o aud pe doamna Dumitrescu povestindu-ne în limba engleză cum a fost ea în America” ● Parlamentul și Guvernul au o proporție nedrept de mare de absolvenți de universitate particulară

aceste celule maligne, reprezentate de domnul **Alistar** și de doamna **Dumitrescu**, se vor multiplica în avalanșă în celălalt guvern pe care îl va face după ce ar fi investit pe patru ani domnul **Ponta**.

O.V.: Credeți că acum au fost numite niște „tunuri” mai mici, iar la următoarele alegeri vor fi puse „tunurile” grele?

C.T.P.: Va fi pus, vă dați seama, cine trebuie. Domnul **Florin Georgescu** va pleca de acolo în mod sigur, probabil și **Ioan Rus**, **Andrei Marga** nu va mai fi la **Externe**, nici **Titus Corlătean** la **Justiție**. Astea sînt soluții în mod evident provizorii, temporare, care nu vor rezista și **Dumnezeu** cu mila cine va veni.

O.V.: Este deci o evoluție sau nu pentru România acest Guvern?

C.T.P.: În această perioadă, acest **Guvern** va reprezenta unul mai bun decît **Guvernul PDL**, care avea blocate practic toate căile de comunicație cu populația. Nu se mai putea continua, pentru că orice ar fi spus erau dușmăniți. Se crease un adevărat curent de ură, ură pură în populație la adresa lor, mai ales după bațjocura la adresa pensionarilor, cu banii pe care i-au luat. Era ură în toată regula, nu se mai putea continua cu acest **Guvern**. E, asta de acum o să fie unul mult mai permisiv, mai dragăstos cu populația, dar, repet, problema este în viitor, ce se va întîmpla după alegerile din toamnă, nu acum. Acum vor face bine și există, v-am spus, persoane suficiente în acest **Guvern** pentru ca acțiunea guvernamentală să fie în general bine gestionată.

Ioan STOLERU

„Educație, zici?”

Costi ROGOZANU

Cei doi premieri

● mai că aș comite blasfemia de a spune că și FMI este un soi de partid în alegeri

Ce se observă prea puțin în aceste zile agitate electoral e că avem un guvern bicefal. O împărțire interesantă generată de criză: premierul politic și premierul financiar. **Victor Ponta** și-a asumat partea politică, dar a cedat mai mult decît se vede unui ministru al finanțelor puternic, **Florin Georgescu**, venit de la **BNR**.

Practic, pe lângă tensiunea inevitabilă cu **Cotrocenii**, avem și un premier cu două capete care înseamnă mai mult o recunoaștere a inevitabilității: **România** e condusă de **FMI** – **BNR** și **Georgescu** are mai puțin rol politic cît rol de cenzor financiar. Lumea îi aminteste veleitățile de negociator, numai că acum 15 ani alta era situația **României**, alta era situația globală și altul era **FMI**-ul. Înainte să ne bucurăm de negocierile proaspete cu **FMI** care garantează o revenire la salarii, poate ar trebui să ne gîndim ce ne va costa această bunăvoință afișată la fel de electoral. Mai că aș comite blasfemia de a spune că și **FMI** e un soi de partid în alegeri, are nevoie de popularitate exact ca orice pedelist, pesedist sau penelist.

Ar mai fi de comentat, în legătură cu noul guvern propus, scandalul **Corina Dumitrescu**. Nu mă interesează atît greșelile gramaticale din

CV, cît bijbielile cu studiile la **Stanford** și întîrzierea clarificării situației. Un grup de profesori universitari au atras atenția într-o scrisoare deschisă că nu poți propune un șef de la o universitate privată slab cotate să vină peste învățămîntul de stat. Și am auzit stupefiat un politician așa zis „de stînga” indignat că acei profesori au afișat credințe comuniste: adică cum? Numai de la stat pot veni miniștrii ai învățămîntului? Glumind, aș spune că **Parlamentul** și **Guvernul** au o proporție nedrept de mare de absolvenți de particulară. Serios vorbind, observația profesorilor care protestau împotriva numirii **Corinei Dumitrescu** era mai mult decît corectă. Facultățile particulare din **România** au evoluat foarte puțin calitativ și foarte mult în ce privește *businessul*. Mai mult, **Dumitrescu** e semnul unei complicități politice incredibile cu a sa facultate care prinde în lista profesorală nume din toată sfera, de la **Elena Udrea**, la cine doriți din ce partid doriți. Este politica „de afaceri” cea mai eficientă: dă-le tuturor ce vor și ia-le apoi cu vîrf și îndesat. Propunerea de la educație, venită dinspre baronul **Oprîșan**, e o pată pe obrazul noului guvern înainte chiar ca acesta să fie votat de **Parlament**.

deprecierea probabilă a **USL** în urma guvernării.

Dar, nici **USL** nu avea alternative la asumarea guvernării. Alegerile anticipate ar fi putut fi o formulă logică pentru a permite o guvernare legitimată de votul recent. Căci **Guvernul Ponta** nu va avea decît legitimitatea votului într-un **Parlament** care se află la doar șase luni înaintea alegerilor legislative.

Dar nici **Traian Băsescu**, nici **USL** nu puteau merge, din motive diferite, pe această cale. Așa că **Victor Ponta** a fost pus în situația să propună rapid o listă de miniștrii pe care a fost nevoit apoi, în urma atacurilor **PDL** și ale unei părți din media să o amendeze de două ori, mai întîi înlăturându-l pe **Victor Alistar** și renunțînd la postul de ministru delegat pentru strategii guvernamentale și societate civilă, apoi înlocuind-o pe **Corina Dumitrescu**, candidată pentru **Ministerul Educației**, cu **Ioan Mang**.

A început **Guvernul Ponta** cu stîngul? Și da, și nu! Căci răspunzînd criticilor și schimbînd miniștrii-desemnați, **Victor Ponta** a trecut deja primul examen, dovedind o suplete de care va avea nevoie în continuare pentru a rezista, chiar și în cazul unui mandat scurt și riscant.

Cristian PÎRVULESCU

Un guvern de criză

● Victor Ponta a trecut deja primul examen

După 2008, **România** a plonjat într-o perioadă de instabilitate politică, iar rezultatul mișcării de cenzură din 27 aprilie 2012 nu face decît să confirme această situație. Două mișcări de cenzură votate de un parlament cu geometrie variabilă – prima împotriva **Guvernului Boc** în octombrie 2009, a doua împotriva **Guvernului Ungureanu** acum – nu au făcut decît să confirme o stare de fapt. Trei prim miniștrii, cu trei majorități diferite în doar trei ani și jumătate!

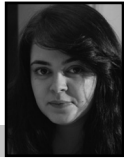
Noua legislatură începea cu o „mare coaliție” forțată de **Traian Băsescu** cu unii din tenorii **PSD**. A urmat inevitabil mișcarea de cenzură din octombrie 2009 care ar fi trebuit să ducă la căderea **Guvernului Boc**, care însă a rezistat prin manevra constituțională a desemnării unor prim miniștrii neagreați de majoritatea parlamentară. Apoi, după victoria a la **Pirus**

a lui **Traian Băsescu** la alegerile prezidențiale, formarea unei majorități artificiale, fabricate din transfugii de la **PSD** și **PNL**, a permis o nouă formulă guvernamentală cu **Emil Boc** prim ministru, care din toamna anului 2010 a rezistat, chiar împotriva încercărilor repetate ale lui **Traian Băsescu** de a-l sacrifica, pînă cînd manifestațiile din ianuarie 2012 i-au grăbit sfîrșitul. Improvizatia reprezentată de **Guvernul Ungureanu**, un autentic guvern de sacrificiu, n-a putut rezista în condițiile hemoragiei interne pe care a suferit-o **PDL**.

Anunțarea rapidă a lui **Victor Ponta** ca prim-ministru desemnat a fost consecința lipsei de alternative de care dispunea **Traian Băsescu**. Izolat politic, acesta trebuia să iasă din impasul în care a adus guvernul și în care se afla. Manevra din octombrie 2009 nu își avea sensul. Riscurile erau imense, așa că, oarecum surprins de victoria mișcării de cenzură, **Traian Băsescu** a încercat să îndeparteze pericolul imediat. Președintele a luat în calcul și

Vlad ODOBESCU este senior editor la revista „Opinia veche”

Ionela SĂVESCU este redactor la cotidianul „Evenimentul zilei”

Paula SCÎNTEIANU este senior editor la revista „Opinia veche”

Andreea ARCHIP este reporter la cotidianul „Adevărul”

Jurnalul unui oarecare

Cei care ne vor dibui zăvoarele

● dacă blocurile de la Obor ar începe să se prăbușească, domnul acela mărunț ar arunca ziarele

În dimineața aceea în care m-am oprit să cumpăr un ziar, mi-am dat seama că nu prea există cale de întoarcere. Din întunericul chioșcului, un bătrîn tocmai îi explica unui client cum l-ar strînge de gît pe politicianul X, mîinile mari sugrumau un politician virtual, iar ochii îi erau roșii și ieșeau din orbite. Mi-a observat lipsa de implicare, simtea că n-aș fi sugrumat pe nimeni – cel puțin deocamdată – și mă disprețuia. M-am simțit prost.

Nu-i o simplă streche, să fi lovit ici și colo. E o nebulie trairică, un fel de zombificare colectivă. Străzile sînt pline de oameni bolnavi, e ca într-un film din ăla american în care creaturi programate bagă mîna pe după ușa, dibuiesc zăvorul și intră peste tine în casă, să nu care cumva să rămîi necontaminat.

La ieșirea din pasajul pietonal de la **Obor**, un domn mărunț distribuia ziare cu literă mică, despre conspirații și **Biblie** și despre cum s-ar putea salva americanii de la sfîrșitul care va să vie. Toate versiunile **Apocalipsei**, redată cu o poftă teribilă, îmbogățite cu interpretări. Dacă blocurile de la **Obor** – deopotrivă cele reabilitate și cele nereabilitate – ar începe să se prăbușească, domnul acela mărunț ar arunca ziarele, l-ar lua pe cîte unul de braț și ar urla: „Fix așa cum v-am zis, fix așa cum v-am zis!”. Nu e bucurie mai mare decît aceea de a avea dreptate.

Altădată, am găsit în ușa biroului o scrisoare trasă la xerox, în care cineva povestea cum forțele răului au avut o contribuție substanțială la nereușita sa în viață, se plîngea de torturile la care a fost supus în apartamentul său din **Drumul Taberei**, despre vecinii săi țigani cărora le place să-l privească gol. Nu l-am cunoscut personal, dar s-ar putea să fie prieten cu omul senin care aștepta zilele trecute lingă șantierul de la **Universitate**, cu o cască din material inoxidabil pe cap. Soarele lucea pe echipamentul său de protecție într-un mod cît se poate de expresiv, era cald și bine.

Nu de ei mi-e teamă, nu cred că ei sînt cei care ne vor dibui zăvoarele: cei de pe stradă sînt doar profeții. Mă înfioară mai mult lunaticii nevăzuți, cei mulți pe care joacă lumina albăstruie a televizoarelor, cei înfășurați încă în coconi. Mi-i închipui tăcuți, vād cum se scurg în ei tipete, opinii, analize, *breaking news*-uri gālbejite și ultima revoluție de seară de la **OTV**, cum crește în ei nevoia de a potrivi și de a urla jumătăți de propoziție luate de-a gata, într-un mare și unic adevăr pe care vor căuta să ni-l împărțasească. Stimai telespectatori, urmează vremea.

Vlad ODOBESCU

Vină și reeducare

● unii se resemnează și acceptă ușor postura de vinovat. Alții, chiar și după un an, pozează în victimă

Amenințarea părinților, care spuneau „Te duc la școala de corecție!” atunci cînd nu erau toate în regulă cu o drasla, e cît se poate de acceptabilă. E frumos la reeducare pentru cei scăpați din mîna școlii și a tutorilor legali pentru că părinții, aveam să aflu, mai toți sînt la „reeducarea mare”, prin pușcăriile din țară.

Au dușmani, au și prieteni, au și „sifonari”, și „smardoii” care îi apară de orice muscă zboară prin **Centrul de Reeducare pentru Minori Găești**. Și au sub 18 ani. Pe lingă toate astea, vor să fie respectați. Dau mită din pachetul de acasă ălora de știu să bată bine, să-i fe-rească de viața grea din dormitoarele cu cîte trei – patru paturi suspendate. Ai spune că cei 65 de copii delincvenți, și băieți și fete, sînt într-o tabără de relaxare, fără telefoane mobile, cu stingerea la oră fixă și uneori tabere la munte. Dar

se comportă dur și se „dau în fapt”, mai puțin atunci cînd se roagă aproape plîngînd de directorul **Adrian Vulpescu** să-i treacă pe lista activităților din afara centrului. Unii deja sînt plecați la plantat pomi, iar alții urmau să plece, după masa de prînz, să lucreze într-un atelier de dezmembrare a rebuturilor de la fabrica de frigidere. E bătaie mare pe locurile astea și se termină ca la grădiniță, cu regula celui mai cuminte.

Cei „cuminti” merg și la cursuri de formare profesională – de frizer sau tîmplar, ba chiar unul dintre ei a ales calea **Domnului** – a fost numit dascăl la biserica centrului. Și-au păstrat însă și aici instinctul de supraviețuire: fac trocuri și cîștigă bani dacă muncesc cu jumătate de normă. În ziua de salariu e bucurie mare: cheltuie tot pe dulciuri și țigări.

Nevinovații

Unii se resemnează și acceptă ușor postura de vinovat. Alții, chiar și după un an de „reeducare”, pozează în victimă. Este o tehnică, spune și preotul centrului, **Marian Oană**, pe care copiii îl strigă, telenovelistic, *padre*. Și pe el l-au înmuiat la început poveștile lor tragice.

Din Cetatea lui Ștefan

Primăvara asta mă scoate din minți

● fără știrile de orice natură, macabre ori utilitare, viața e mai plăcută

Știti ce mi se pare minunat? O tufă mare, plină și mirositoare de liliac. Să mi se taie respirația și să cred că m-a lovit uitarea în simțuri. Nu-mi pasă că e cea mai ieftină floare a sezonului, atît de ieftină că nici nu se vinde prin florării. Cu primăvara asta simt că am trăit veșnic, că am mai mulți ani decît am, dar și că sînt mai tânără. Regret că nu m-am născut primăvara. Dacă s-ar fi întîmplat, acum aș fi rezonat pînă și cu fluturii. S-ar fi jucat de-a „v-afi-ascunselea” prin părul meu, m-ar fi gîdilat furnicile în talpă, iar copilul meu ar fi semănat cu un bujor.

Așa seamănă cu o floare de gheață încrestată în geam. Frumoasă și aia, dar fără culoare și miasmă. Dacă m-aș fi născut primăvara poate aș fi simțit exact cînd cresc urzicile, ghiociei, zambilele și cînd înfloresc copacii de „bulgări de zăpadă”. Dar eu m-am născut toamna și e cam trist. Sînt blestemată să-mi scald picioarele mereu în mormanele de frunze moarte, căzute din copaci și să le plîng. Pe ramuri mereu vor da altele, mereu altele, cele căzute nu pot sfîrși toate în tablourile mele de frunze. Nu am loc. Nici puțință.

Tot primăvara cea de acum, poartă numărul 100 pentru că am furat, recunosc, de la vecini cîteva primăveri, mă determină să fac și păcate. Lumești, dar care trag la cîntar. De

exemplu, de cînd cu nebunia asta nu am mai citit presa. Nici o știre, nu m-am uitat la nici un telegenial. Ziarele pe care le aveam prin balcon le-am folosit la șters geamuri, și am citeva... Poate fi o rușine și asta, că nu mai știu nicio noutate, că mi-am rupt ancora cu ceea ce era lumea mea pînă mai demult. Sau o purificare? Da, poate fi și asta și îmi place să cred că nu e frumos ca om cu primăvara în suflet să-și spurce simțurile cu otrava de la TV și din ziare. Recunoașteți și voi, peste 90% e otravă, că vă place sau nu. Fără știrile de orice natură, macabre ori utilitare, viața e mai plăcută. Ce-i drept, evenimentele se întîmplă și fără știrea mea, prin spatele meu. Cine are de murit moare, cine are de furat, fură, iar vremea o pot afla și mergînd pe afară. Dar de ce trebuie să le știu eu pe toate?

Vă propun un experiment. Nu, nu costă bani. Mergeți pe undeva duminică, pe coclauri, nu prin parcurile frumos amenajate, și tineți-vă de mină. Iubita, soția, copilul, chiar și ciinele de lesă. Mergeți așa, fără țintă, ca spre nicăieri și uitați unde vă beti cafeaua dimineața, unde locuiți, poate și cum vă cheamă. Lăsați-vă telefonul mobil și ceasul de mină acasă. Fără îndoială o să descoperiți că aveți timp. Vă veți da seama că sînt și alte flori frumoase primăvara, pe lingă cele de la florăria din colț. Ați mirosit vreodată o tufă de soc? O tufă puternic mirositoare de soc?

Paula SCÎNTEIANU

„Ai spune că cei 65 de copii de aici sînt delincvenți”

Pînă la urmă, a acceptat că niciunul nu vine aici nevinovat. De *padre* **Oană** s-a agățat și **Ramona**. 17 ani și șase luni. Cînd face 18, ar fi vremea să plece acasă. „Nu întotdeauna. În urma unor rapoarte și evaluări, instanța poate decide dacă prelungește perioada de sedere în centru pînă la 20 de ani. Dar pot pleca și mai devreme de majorat, dacă au un comportament exemplar”, explică **Vulpescu**.

Ramona ar urma să plece în octombrie, dacă iese bine la rapoarte. E de doi ani în centrul de la **Găești**. A fost adusă după ce, împreună cu o amică, au spart case. Nu le interesau decît banii și plasmale. Operau în tandem, mai ales în locuințele bătrînilor despre care știau că au copii la muncă în străinătate și cărora le sunt trimise bunuri de valoare. Timpul trece ușor pentru ea. Aici, în curtea asta mare a centrului, l-a întîlnit pe **Ștefan**. Abia și-au terminat întîlnirea de la prînz. S-au pupat cu foc în

curtea școlii, apoi fiecare a plecat la treburile lui. El n-a abordat-o direct. **Ramona** împrumută limbajul deținuților adevărați și spune că băiatul, de aceeași vîrstă cu ea, i-a trimis o „escivă”: „M-a întrebant dacă vreau să stau cu el și eu am zis că da”.

Dragostea la centrul de reeducare pune aceleași condiții ca afară. Explică **Eduard**, un puști de 16 ani, dus la „reabilitare” după ce a furat o **Dacie**, a condus-o vreo 16 kilometri și apoi a abandonat-o. Aici și-a făcut și prieteni, și dușmani. Prietenii sînt ăia cu care împarte pachetul de la tata, dușmanii sînt ăia care nu înțeleg că nu poate da la toată lumea. Fetele îi sînt neinteresante: „știi, eu am vorba aceea: decît să duc grija, mai bine duc dorul. Fetele sînt ca afară – pe interes. Dacă ai suc, țigări, ciocolată, toate sînt în jurul tău. Cînd n-ai, nici nu se uită la tine.

Ionela SĂVESCU

Bucureștean fără cauză

Fotbalul la putere

● sportul nu mai are nimic din ceea ce l-a făcut pe Hagi, Hagi

Nu mai putem visa la perioada în care fotbalistii vorbeau despre strategii de joc și nici în vremurile în care să fii sotie de fotbalist însemna să fii și contabilă, doctorită sau profesoară. Fotbalul e oglinda a ceea ce sîntem. Am fi însă nedrepti dacă am pune iar în față un „se întîmplă doar în România”. Peste tot în lume fotbalul e rege și peste tot în lume e mai interesant să vezi cu ce focoașă s-a mai cuplat **Messi** sau cît de pățimaș a fost **Guardiola**. Singura diferență e că la alții, în pauzele de la viață, se mai joacă și cîte o minge.

Nu știu în cîte țări din lume fotbalul încheie școlile, sub pretextul aglomerației din oraș. Nici dacă exista vreun loc unde niște evaluări naționale, programate cu luni în urmă, pot să fie reprogramate pentru că e **Cupa UEFA** în oraș.

Sărăcia creează patimi nebune pentru fotbal. De la **Divizia D** în care porțile sînt mutate de jucători după soare și sînt plătiti în berea de după meci pînă la cea mai anunțată partidă de pe **National Arena**, fotbalul nu mai are nimic din ceea ce l-a făcut pe **Hagi, Hagi**. Sportul asta a

reusit pînă să dea și limba română peste cap: adjectivul e poziționat englezesc în fața substantivului în ceea ce mai românește, dar mai puțin cosmopolit ar fi sunat: **Arena Națională**. Și totuși, sportul ăsta rămîne o poartă pentru turism. Nici nu vreau să mă gîndesc cum va da pe dinafară **Bucureștiul** cu încă 30.000 de turiști care vor dori musai să guste viața de noapte din **Centrul Vechi**.

Cum **Steaua** joacă atît cît să bată **Ozana Tîrgu Neamț**, pe stadionul cu care ne mîndrim, cu un gazon ce sigur va mai fi schimbat de zece ori, fotbalul va fi readus acasă de două echipe spaniole. **Atletico Madrid** și **Athletic Bilbao** vor da cu siguranță clasă fotbalului nostru care ne face să tresăltăm în fotoliu doar cînd mai intră cîte un intrus pe stadion.

Dar cea mai mare bucurie e legată de faptul că punem **România** pe hartă, că sportul cu balonul rotund nu ne va mai face să fim atît de plăți, ca pentru prima dată vom scăpa de a fi scoși în *out*. Și că toate clișeele folosite pentru a vorbi despre fotbal nu vor mai suna la fel de supărător. Nu ne deranjează de data asta că sîntem spectatori, cînd ne-au fugit toți artiștii de pe scenă.

Andreea ARCHIP

SENIORI
EDITORI:

opinia veche

Andreea ARCHIP,
Dana BALAN – BĂLU,
Oana BALAN,
Alina BĂISAN,
Andrei CIURCANU,
Florentina CIUVERCA,
Anastasia CONDRUC

Ionuț FANTAZIU,
George GURESCU,
Diana IABRAȘU,
Livi IOLU,
Roxana LUPU,
Nicoleta NASTASE,
Vlad ODOBESCU,

Diana ROTARU,
Ionela SĂVESCU,
Paula SCÎNTEIANU,
Andrei UDIȘTEANU,
Lina VDOVIL

Dintr-o mie de CD-uri

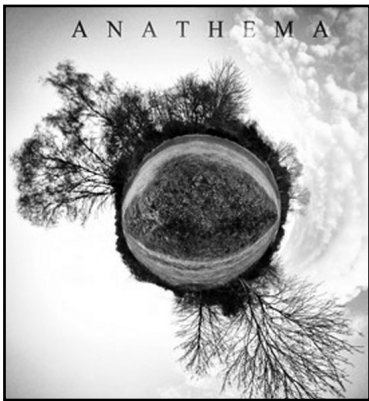
Vremea pentru noi sisteme

● prima piesă este mai ritmată decât majoritatea celor de pe ultimele albume

Ei încă experimentează, deși de mult timp fanii **Anathema** nu se mai așteaptă ca formația să scoată pe piață materiale de agresivitatea primelor albume. Chiar și așa, trupa a demonstrat pentru a doua oară în ultimii ani de zile că nu este nevoie să cînti *extreme metal* pentru a aborda aproape obsesiv motivul morții.

Ca o continuare a albumului „We're here because we're here” lansat în 2010, noua apariție muzicală a formației – „Weather Systems” – vine cu corespondente ale temelor de atunci, pe care însă, le exploatează cu mici diferențe de nuanță. Piesa „Internal Landscapes” este o față nouă a alteia de pe albumul trecut, cu aceeași temă, înfățișînd „near death experiences” (n.r.: „experiențe în vecinătatea morții”) într-un monolog rostit pe acorduri muzicale și continuat de melodia propriu – zisă.

Motivele abordate sînt și ele similare celor de pe albumul precedent, iar conceptele exploatate le nuanțează pe cele de acum doi ani. Astfel, aceleași pretexte stimulează stări diferite, cum ar fi atitudinea în fața morții, care este inițial privită cu frică, apoi acceptată. „Life is not the opposite of death. Birth is. Life is eternal.” (n.r.: „Viața nu este opusul morții. Nașterea este. Viața este eternă”). Însă, dacă sînt exploatate diferit, atunci nici experiențele înfățișate nu sînt aceleași și nici sentimentele induse ascultătorilor. Aduc în față abordări noi, ca în melodia „The Storm Before The Calm”, o reluare a unei teme altfel valorificate, deși fără contradicții cu ideile de pe albume precedente.

Anathema – „Weather Systems” (2012)

Prima piesă de pe album, „Untouchable (Part 1)”, mai ritmată decât majoritatea celor de pe ultimele materiale, înfățișează un stil mai puternic, cu o sonoritate ceva mai dură. Este, de altfel, singura melodie în care creșterea intensității piesei, a ritmului și a sonorității culminează cu solo-uri mai puternice și nu este urmată de un stil constant, fără puncte culminante.

Formația experimentează și caută formula prin care să redea publicului cît mai fidel ceea ce simte. Apropo de aceasta, chitaristul formației declară într-un interviu de după ultima lansare că ei și-au asumat riscul de a pierde din fanii care ascultă exclusiv metal și preferă să înfățișeze niște trăiri în starea lor pură, în locul unor simple melodii tehnice.

Livia RUSU

„Albumul vine cu armonii deosebite, melodii captivante și cu un simț încâlpăfnat de melancolie” <http://www.met-alwani.com>

De dragul diversității, citește o carte

Tandem pe pînza de tablou

● indiciile pe care personajele le descoperă duc la concluzia că pictorul rus era tatăl fetei

„Crezi că timpul îi poate reuni la nesfîrșit pe aceia care s-au iubit îndeajuns de tare ca să nu-l piardă? Crezi, Clara?” este întrebarea care îl macină pe **Johnatan** pe parcursul romanului „În altă viață” a lui **Marc Levy**. Dragostea pierdută și identificarea acestuia printr-o succesiune de senzații de „djà-vu” reprezintă ideea în jurul căreia gravitează acțiunea cărții. Personajele, **Johnatan** și **Clara**, lucrează în domeniul artei plastice și au viețile prinse între două lumi: cea din prezent și cea care a existat în trecut. Iar în momentul în care aceștia se întîlnesc pentru prima dată în viața reală, re trăiesc clipe consumate într-o viață anterioară.

Aici apare și ideea conform căreia trupul este într-o permanentă căutare a resurselor de viață, pe care le poate accesa în funcție de energia pe care o acumulează în timpul vieții. Aceasta depinde de intensitatea sentimentelor, în lipsa cărora orice formă de viață s-ar stinge. Mai mult, autorul oferă și varianta unei transmigratii a sufletului sau a reîncarnării acestuia după moarte. Astfel, **Johnatan** și **Clara** trăiesc aceeași poveste de mai multe ori, fără ca moartea să reușească să le șteargă amintirile dintr-o altă existență. Viața lor din prezent este legată de pictură, aceștia întîlnindu-se la **Londra**, în căutarea picturilor care aparțin unui rus din secolul XIX. Momentul în care descoperă că ultimul tablou nu

Editura Trei
238 de pagini, 2011
13.98 de lei

este semnat și nu poate fi autentificat este începutul aventurii de cunoaștere dintre **Johnatan** și **Clara**. Indiciile pe care le descoperă duc la concluzia că pictorul rus era tatăl fetei, iar opera de artă era ultima amintire de la acesta. Finalul cărții îi găsește pe protagoniști în viitor, în fața aceluiasi tablou pe care reușiseră să îl autentifice cu un secol în urmă.

Povestea lor se aseamănă cu cea din spatele tablourilor, iar stilul în care este scris se aseamănă unui joc de puzzle, personajele redescoperindu-se cîte puțin cu fiecare pagină. Cei doi ajung să creadă că o astfel de dragoste este destinată doar sufletelor pereche, iar reîntîlnirea lor este un semn spre confirmare. „Se întîmplă uneori ca două suflete să se întîlnească pentru a nu mai forma decât unul singur. Sînt de nedespărțit și se vor căuta neîncetat, din viață în viață.”

Mădălina OLARIU

Evenimentul săptămînii

SPECTACOL

Miercuri, 9 mai, începînd cu ora 19.00 la **Casa de Cultură a Studenților** actorul **Radu Beligan** se va întîlni cu publicul ieșean pentru o seară de confesiuni.

Biletul la „Spectacolul Radu Beligan - Confesiuni despre viață și artă ” costă 60 de lei.

Scor la pauză

În umbra bilei negre

● jucătorul nu și-a pierdut niciodată cumpătul la masa de snooker

Stephen Hendry e genul de jucător pe care trebuie să-l urăști. Nu ai cum altfel, e un **Real Madrid** al anilor '90, doar că activează în biliardul gentlemanilor, *snooker*. A fost cel mai bun și la multe dintre meciuri, cei 500 de spectatori care încap într-una dintre încăperile în care se desfășoară turneele de snooker rar s-au nimerit să țină cu el. Își termina adversarii sec, monoton, fără flori-cele sau riscuri inutile, ca un bulldozer german lipsit de sentimente. E și normal atunci să ții cu adversarul. Poate îi mai ia un joc, împinge meciul pînă la pauză, să simți că n-ai plătit degeaba biletul sau că nu te-ai trezit degeaba la patru dimineața să vezi pe **Eurosport** partida în direct.

Pe **Stephen Hendry** e ușor să-l urăști, dar nu poți face asta fără să-l fi iubit dinainte. Fără să apreciezi mîndria și determinarea cu care venea de fiecare dată la masă și stilul său foarte elegant și demn, chiar și atunci cînd era învins. Nu și-a pierdut, din cîte îmi aduc eu aminte, niciodată cumpătul la masa de *snooker* și a meritat fiecare fărîmă de aplauze din partea unuia dintre sporturile cu publicul cel mai zgîrcit. Dar **Hendry** nu a fost niciodată arogant. L-am văzut pentru prima oară învins complet cînd **Ronnie The Rocket O'Sullivan**, care îl scotea de la masă cu un *break* de 147 de puncte, cel mai mare punctaj pe care-l poți obține. I-a întins mîna, cu o privire de gheață, s-a întors către public și a ridicat tacul în semn de respect și a părăsit sala în aplauzele tuturor. De la meciurile cu **Ronnie** a început și el să fie „al mai mic”, i-a fost ruptă legenda.

Dar asta a făcut doar ca evoluțiile sale să fie mai frumoase. Săptămîna trecută, însă, **Stephen Hendry** a declarat că și-a strîns tacul pentru ultima oară într-o competiție oficială. S-a alăturat legendelor care preferă să joace doar la turnee de calitate, ca **Jimmy White** sau **Peter Ebdon**. *Snooker*-ul, ca și multe alte sporturi, a început să devină subjugat publicității și televiziunilor, astfel încît programarea turneelor s-a făcut la cheremul acestora din urmă. Doar că într-un sport al pretențiilor ridicate, **Stephen** a avut demnitatea să spună stop.

Cătălin HOPULELE

Stop cadru

Cîndva regina balului în orașelul **Mercury** din **Minneapolis**, **Mavis** este văzută de locuitorii acestuia drept o blondă nesuferită și privilegiată, cîștigătoare a premiului „cel mai frumos păr”, mereu aflată în centrul atenției și alături de vedetele colegiului, care trăiește într-un apartament luxos din „MiniApple”.

Scriitoare de romane despre vampiri, pentru tineri, **Mavis** își culege ul-

40 de ani de imaturitate

● singurul ei prieten este cățelul din rasa Pom Pom cu care fînăra împarte atît hrana cît și sticlele de băutură

tímele fărîme de imaginație din conversațiile adolescenților din parc, cafenele sau cabinele de probă ale **Mall**-ului. În realitate, femeia care se apropie de 40 de ani, uită să se pieptene cu zilele sau să-și ducă hainele la curățătorie. Apartamentul e plin de mîncare stricată și zeci de lucruri nefolositoare aruncate peste tot. Singurul ei prieten este cățelul din rasa **Pom Pom** pe care fînăra îl are și cu care împarte atît hrana pentru cîini, cît și sticlele de băutură, dacă nu cumva se reface cu o **Cola** dietetică.

Tînăra face parte din categoria fetelor singure pe care niciun bărbat nu le poate face fericite, iar singura salvare este prima iubire. Psihoza este de-

clanșată de un e-mail cu poza fetei de cîteva luni a prietenului ei din **Collegiu**, **Buddy Slade**. Hotărîtă că el este „sufletul ei pereche”, **Marvis** pornește spre **Mercury** pregătită să-l cucerească prin orice mijloace. „Aș ține toate acestea pentru mine și mi-aș căuta un psiholog” așa sună sfatul lui **Matt**, fost coleg de liceu, cînd află de intențiile nerealiste pe care eroina le are. Dar dacă pe atunci vedeta **Marvis** nici nu-l cunostea pe **Matt**, cei doi vor deveni prieteni de sticlă, mai ales că acesta din urmă produce whisky-ul în casă.

După ce își dă seama că ar trebui să-și reconsidere prioritățile, înțelegînd că iubirile adevărate sînt cele care nu

mor niciodată, **Marvis** își va petrece noaptea împreună cu **Matt**, chiar dacă acesta are probleme serioase de la bîru în jos după ce sportivii colegiului l-au bătut pentru că ar fi fost homosexual. Bineînțeles, a doua zi **Marvis Gary** va pleaca din **Mercury** cu vechea ei mască de „scorpie îngîmfată”.

„Tînăra adultă” este un film dedicat simpatizanților lui **Charlize Theron** care o joacă pe **Mavis Gary**, o apreciată, dar necunoscută scriitoare americană. Actrița este cea care salvează un scenariu penibil, a cărui morală este că deși „toată lumea îmbătrînește, nu toți se maturizează”.

Laura-Elena BEJINARIU

„Young Adult” (2011)
Regia: Jason Reitman
Gen: Comedie

● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ●

BERBEC: Iar ți-ai dat programul peste cap în așa hal că ziua-i noapte și invers și cînd se trezesc colegii de cameră tu te culci.

TAUR: De cînd cu căldurile astea infernale ai transformat maieurile de făcut grătar în uniformă școlară și de ieșit noaptea în oras.

GEMENI: Îți dorești atît de mult să vină iarna că te gîndești serios să renunți la bursa de la facultate pentru un *internship* în **Antarctica**.

RAC: Vrei să mergi la pește. Ți-ai pescuit, nu afaceristul. Și cum bani de scule nu prea ai, te-ai apucat să-ți confecționezi din copacii de lîngă cămin.

LEU: Deși ești din **Iași**, ai ocazia să stai la cămin de la anul. Doar ce ai aflat că părinții tăi vor să se mute la țară, în **Lecani**.

FECIOARĂ: Ai nevoie de motivație pentru a te apuca de teme și proiecte. Noi nu încercăm să te influențăm, sînt destule joburi pentru învîrtitori de shaworma.

BALANȚĂ: Iar ai început să dormi mult. Colegii de cameră nici nu se mai chinuie să te trezească dimineața, te învelesc mai bine și se duc la școală.

SCORPION: Ai uitat să suni acasă și să le ceri bani părinților, așa că ai început să stai „pe caiet”, pe banii colegilor de cameră.

SĂGETĂTOR: Ai găsit încă o scuză să nu mai mergi la școală: ți-e frică să nu cazi în vreuna din gropile astea de doi metri care tot apar în **Copou**.

CAPRICORN: De cînd ai făcut ultima glumă proastă la școală, profesorul a pus ochii pe tine și te pune să ștergi tabla la fiecare curs.

VĂRSĂTOR: Cînd ai venit în **Iași** erai un sfînt, acum bei, fumezi, vorbești urît, îți minți părinții și nu ții post decît în sesiune.

PEȘTI: Ai vrut mereu să ai un animal de companie. Săptămîna trecută ți-ai luat un peștișor și, ca să faci o glumă, colegii l-au dat la vecu.

Antonimul lui 8 Martie

Fără distracție, prietenii știu de ce

● petrecerea începe după ce prezentatorul citește câteva „legi” din Cartea Galbenă, un fel de Biblie pentru „Organizația Bărbaților din România”

Dacă de Ziua Bărbatului se bea organizat și cu bere oficială, care să reglementeze că trebuie sărbătorit, pe 8 martie ar trebui ca femeile să meargă la cumpărături în grup și să mănânce salată. Bărbații din Iași au socotit că nu ai nevoie de zile desemnate în care să bei o bere cu prietenii, poți face asta fără să fie o zi anume. Așa că, în For Fun, la petrecerea organizată de Bergenbier pe 5 mai, mai aveau loc încă pe afiș câți au venit la eveniment. A fost o zi normală doar la biliard sau bowling, căci, fără rezervare, nu aveai șanse să joci.

După ploaia de vară, începută după amiaza, cam pe la cît se anunța petrecerea dedicată bărbaților, răcoarea făcea agreabilă plimbarea pe străzile care însoțesc **Bahluul**. Dacă în **For Fun** se aștepta distracție pentru bur-laci, cuplurile mergeau liniștite, ținându-se de mînă, parcă fără nici o legătură cu ce se petrecea în barul pe lîngă care treceau. „Aaa, azi e Ziua Bărbatului”, se aude o exclamație leneșă a unei femei, și un „da” plictisit al prietenului ei, apoi, presupusul sărbătorit vorbește despre vreme, „de cînd îmi doresc o ploaie de vară”.

La toate cele trei jocuri este greu să participi, la **bowling** pistele sînt ocupate toate, abia găsești o masă libe-

ră la biliard, iar la fotbal de masă se desfășoară primul concurs al petrecerii. Se întocmesc tabele cu echipe de cîte doi participanți și în colțul unde se află masa de joc se face gălăgie și combinată cu muzica tare, atrage atenția și celor cîteva femei din sală.

Casa misoginismului

Încep primele jocuri, mai liniștite. Prima echipă care înscrie zece goluri se califică mai departe, iar, cu puțină bere, îndemînarea jucătorilor suferă. O dată cu semifinalele, tensiunea crește. De pe margine sărbătorii comentează de parcă ar fi fost rude cu **Gigi Becali**, „scoate portarul, nu vezi cîte goluri ia”, ori, „dă-i Titi, dă-i” re-

ferindu-se la bila care se oprea fără ca nici unul dintre pionii roșii și albaștri să o lovească. Un oarecare **Ionel** din semifinală se dezbracă de tricou și-un comentariu eliberat furtunos către cei din echipa **Bergenbier** stîrnete risul, „n-are voie fără tricou pe teren, dă-i galben”. Grupul gălăgios nu s-a calificat și finala devine mai puțin zgomotoasă. Sînt premiați **Alex** și **Ciprian**, care au cîștigat cu 10-8 în fața lui **Ștefan** și **Alin**, după un meci „ca între prieteni”.

Petrecerea abia începe și, în timp ce prezentatorul citește cîteva „legi” din **Cartea Galbenă**, un fel de **Biblie** pentru „Organizația Bărbaților din România”, susținută și promovată de **Bergenbier**, animatoarele oferă cîte o bere gratis pentru toți bărbații și merg la fiecare masă cu cîte două, trei sticle în mînă, chinuite de tocurele înalte. De altfel, de la bar puteai cumpăra doar sortimentul acesta de bere. Micul cadou nu le face invidioase pe femei, cît le irită una dintre regulile organizației, „salata nu poate fi considerată o masă”.

Moartea pe scenă

Pauzele dintre concursuri sînt îndeajuns de lungi cît să urmărești o partidă de **bowling**. Trebuie să ai noroc să scapi bila, să lovească marginile pistei și să doboare toate popicele, cum i s-a întîmplat unei domnișoare. Apoi, să ai ghinion la biliard și să bagi bila albă de opt ori într-o partidă; nu-i mai

Competițiile i-au obosit pe tinerii din club

urmăresc pe „malaka”, cum își zic cei doi jucători, probabil întorși recent din **Grecia**, căci începe concursul de duble cu mingea și mă îndrept spre scenă. Cei cinci participanți sînt, de fapt, șase, pentru că prezentatorul n-a observat că, după ce i-a numărat, s-a strecurat încă unul, însă doar ca să-l încurajeze gălăgios pe prietenul lui. Cele mai multe le face **Iulian**, care ajunge la opt duble și se duce la fel, care face șapte; în finală, cel dintîi reușește de această dată 21 și rămîne primul.

Abia se termină premiarea cîștigătorului că în sală apar **Cătălin Morosan** și **Petru Movilă** și sînt invitați pe scenă. Abținîndu-se cît se poate de la discursul politic, cei doi se complimentează reciproc pentru rezultatele pe care le au în cele două domenii diferite, însă unite după ce „**Moartea din Carpați**” a anunțat că vrea să devină consilier local în **Iași**. Pînă să-și afle destinul politic, **Morosan** a primit un loc în **Organizația Bărbaților**.

Politicienii nu stau mult pe scenă, pentru că mai sînt două concursuri, cel de **skandenberg** și cel de băut bere. Este nevoie de opt bărbați „vînjoși”, dar se găsesc cu ușurință și becnici care să participe. **Cristi** ajunge în semifinală, fiind învins de **Marius**, care îndeplinește criteriul competiției. Acesta din urmă cîștigă, după ce se repetă finala, „pentru că a îndoit mîna”, cum au spus prietenii lui **Alin**. Urmează încă o pauză și la bar berea se face tot mai caldă, fără să aibă timp să se răcească, iar atunci cînd nu se întîmplă nimic pînă și felul în care funcționează spălătorul de pahare devine fascinant.

Din motive neștiute, concursul de bere fără alcool se termină repede și petrecerea la fel, pînă să înceapă concertul **Radio Killer**. Poate o să-l văd altă dată, cînd îi va chema **Morosan** să concerteze în scop electoral.ă

Georgel COSTIȚĂ

Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P.

Un rasist și jumătate

● Ashton Kutcher este acuzat de rasism din cauza unui spot publicitar în care parodiază filmele indiene

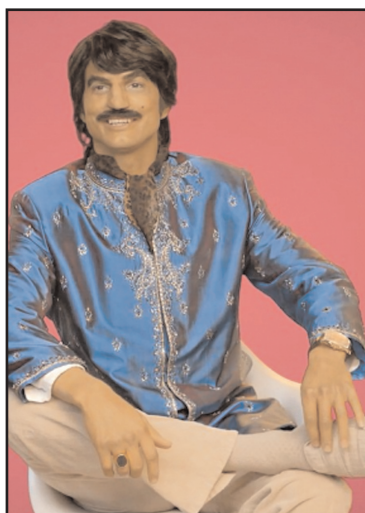
N-a intrat de multă vreme în puciu lui **Charlie Sheen** în serialul „Doi bărbați și jumătate”, însă **Ashton Kutcher** a început deja să atragă necazuri asupra sa. Acesta a apărut săptămîna trecută într-un spot publicitar al unui **brand** de chipsuri, **Popchips**, material care a fost retras de pe piață la scurt timp. Și nu pentru că informațiile nutriționale ar fi fost înșelătoare, ci pentru că spotul a fost reclamat în repetate rînduri pentru rasism.

Machiat cu un fond de ten cu cîteva nuanțe mai închis și cu un accent indian la limita dintre comic și ridicol, **Kutcher** interpretează rolul unui producător **bollywoodian**, **Raj**, care-și „caută iubirea”. Absurdul scenariu implică și cîteva scene de dans ce par să reflecte un stereotip al filmelor indiene și al personajelor acestora. Cei care au lansat acuzațiile împotriva materialului s-au simțit ofensați de sugestia existenței unui asemenea stereotip. Actorului nu-i lipsește nici veșmîntul tradițional indian, iar

povestea personajului său, un student aflat într-un schimb de experiență în **America**, batjocorit de colegii de liceu, implică și folosirea unui limbaj demn de o amendă consistentă. Iar spotul e doar o parte dintr-un calup în care se ironizează și alte astfel de tipare umane, **Ashton Kutcher** îmbrăcînd și haina unei dive pasionate de modă sau a unui individ hippie.

Reprezentanții **Popchips** s-au declarat surprinși de reacția publicului. **Keith Belling**, fondatorul companiei, și-a cerut scuze public, printr-un comunicat în care explica pe scurt faptul că filmulețele se voiau a fi ușoare parodii asupra unei varietăți de personaje, în nici un caz manifestări discriminante. Și dacă **Ashton Kutcher** încă nu s-a afirmat în legătură cu subiectul, firma producătoare de chipsuri încearcă să convingă că **Popchips** „îmbrățișează toate formele, aromele și culorile și speră ca oamenii să înțeleagă spiritul **brandului** așa cum a fost el gîndit”.

Mulți sînt de părere că actorul a

Raj dansează și își caută iubirea la Bollywood

intrat în bucluc printr-o neînțelegere, neștiind în ce anume se implică.

Însă există și cei care se întreabă cum ar fi putut **Kutcher** să nu-și dea seama de aluziile rasiste odată ce i s-au pus pe față cîteva centimetri de fond de ten maroniu și-a fost rugat să-și dreagă vocea ca la **Bollywood**.

Anca TOMA

Localul Troian

Cîntări în fum de țigară

● aici înfîlnești studenți care joacă șah, ping-pong, table sau cărți

Dacă mergi ziua, o să ai surpriza de a nu putea distinge foarte bine formele o dată ce ajungi înăuntru, și asta pentru că lumina este foarte slabă în **Clubul Presei**, în spatele **Universității Petre Andrei**. Nici seara nu arată foarte diferit, iar excepție fac doar momentele cînd se organizează **Open Mic Nights** sau campionate de ping-pong. De altfel, genul acesta de evenimente sînt destul de frecvente, la fel cum marea se organizează seri cu vizionare de comedii vechi, multe dintre ele cu **Stan** și **Bran**. De ceva vreme, la **Open Night**-ul de sîmbătă seară se acordă și premiu – 100 de lei pentru cîștigătorii, la fel cum participanții primesc **shot-uri** gratuite.

Impresia generală pe care o lasă locul este de spațiu aerisit, pentru felul în care sînt dispuse mesele și pentru că rareori, de obicei la concerte, barul ajunge să fie plin. Și dacă tot vorbim de aerisire, pentru nefumători locul ar putea să fie din

prima neplăcut, cum fumul de țigară se poate tăia cu cuțitul. Dar problema își găsește rezolvarea pe timp de vară, cînd mese sînt și afară, pe terasa din fața barului. Locul nu este nici elegant, nici pretentios, este genul de bar în care deseori vezi studenți jucînd șah, ping-pong, table sau cărți ori zdrăgănînd la chitara de pe scenă. Spațiul amenajat pentru tenis de masă este destul de îngust, dar asta prea puțin contează cînd pentru jocuri nu se percepe nici un fel de taxă, principalul dezavantaj fiind că și acolo lumina este cam slabă.

Spuneam că localul nu este unul pretentios – nici prețurile nu fac excepție, o cafea cu lapte costă 3,5 lei, o bere 4. Muzica este în general destul de bună. Melodii vechi, sau preferințe pe care le poți cere ori cînd de la bar. **Clubul Presei** este genul de local cu clienți fideli, în care barmanul și patronii se cunosc după nume, eventual joacă împreună un tenis sau rămîn să povestească pînă dimineață, cînd încep să circule tramvaiele.

Livia RUSU

Casa de Cultură a Studenților
Str. Vasile Conta nr. 30, et. 2,
700106 Iași. Tel.:0746/230.032, 219520,
e-mail: redactia@opiniastudenteasca.ro

opinia

DIRECTOR: Laura PĂULET
REDACTOR-SEF: Cătălin HOPULELE
REDACTOR-SEF ADJUNCT: Oana OLARIU
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU
SEFI DE DEPARTAMENT: Cristina BABII, Iulia CIUHU
REDACTORI: Alexandra IVĂNESCU, Dan CONDREA, Iulian BÎRZOI, Georgel COSTIȚĂ, Anca MATCOVSCHI, Andrei MIHAI, Mădălina MORARU, Mădălina OLARIU, Livia RUSU, Anca TOMA
COLABORATORI: Paul ANDRICI, Laura-Elena BEJINARIU, Daniela VORTOLOMEI
PUBLICITATE: Bogdan COBUZ
EDITOR: Daniel CONDURACHE

Sedintele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00. Revista se poate procura și de la sediul redacției.